

ek

VOL

Idégsillapító.
st, grippát.
és fogfájást.

ja, akik hangos tün-
kal vonulnak végig a
en megjelenik a szol-
és felszólítja a töme-
t. A jobboldali ügy-
daru azonban kereszt-
ján és beszédet intéz
anással támadja a ki-
inte mozgósították a
rancát a választások-
üggyvédek is, mert
oldali ügyvédek cso-
rendőrvezető oda-
szólítja, hogy azonnal
st és intézkedik, hogy
rtesüléseink szerint a
gnap délután gyűlést
ak Grosean koreinök

m Onnek
dhetetlen
nyt"

rsasági elnök a „Tar-
nierjén Harry Baur-
nagyobb színészének

kozakok kapitánya)
ni regénye. Rendező-
o filmrendező: Alexei
Harry Baur és a
de Darioux. A film
tobágyon készültek.
szertült a film elől-
gattak. Olyan filmet
előtt minden ed-
mult heten a párizsi
xi mutatja be ritka.
A film grandiózus
lefedhetetlenek,
itményei pedig utol-
ó itélete: a „Tarras
egnagyobb filmje. A
a kozakoknak har-
zerelmi regény kere-
ában a kozakok ka-
szleány, a gyönyörű
Ma mutatja be a
felesleges megemlit-
dozatok árán kapta
után elsőnek ezt a

ízása vezette
ornok újabb
áját

us 23. (Rador.)
z repülőgép egy
Dzsidzsigt. Több
a városra. A bom-
z főhadiszállásának
a herceg, sem a
ltak már a város-
mos európai tulaj-
ktár, valamint egy
elpusztult.
s 23. Az abesszin
asította párizsi kö-
asitotta kormánytól az
edések megszünte-
ségeiről.

orlatok Berlinben.
in melletti staakeni
mint 200.000 ember
ték meg a katonai
ylen Udét mutatott
adásrepülőgépek és
tak harcot. A gyat-
ett részt.

Dr. Ra nassetter Robert
Budapest
Diszter 2. l. e

ELLET

Ara 5 lej
Szerda, 1936. Március 25.
5698. ÉV. NISZAN 2
XIX. EVF. 77 SZAM

ESIDÓPOLITIKAINAPILAP

VILAG TUKRE

Eden nem függeszti fel az olaszellenes szankciókat és kollektív szankciókat akar életbeléptetni Németország ellen?

Franciaország nem járul hozzá a locarnói hatalmak javaslatának módosításához

Ribbentropp Londonba utazott a német válasszal. Flandin nem utazik Londonba. A német sajtó elégedett Eden beszédével. A német ipar már csak husvétig rendelkezik nyersanyaggal. Németország nem fogadja el a rajnai zóna demilitarizálását és nem járul hozzá a nemzetközi csapatok megszállásához

Ha Németország nem fogadja el a locarnói hatalmak javaslatát, Franciaország meghiusultnak fogja tekinteni a megegyezést

Az új hármass szövetség

Tulajdonképpen nem új az a hármass szövetség, amely Rómában Magyarország, Ausztria és Olaszország között létrejött. Uj-szerűségét csak az a körülmény kölcsönöz ennek a szövetségnek, hogy keretét kitágították, helyesebben lerögzítették szempont-jait s hogy pont abban az időben jött létre, amikor Európa a legborzalmasabb válságban vonaglik.

Nem véletlenül történt ez így. Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy Mussolini az európai helyzet kuszáltságát, Franciaország kinos helyzetét, Németország vakmerőségét és Anglia ingadozását akarja felhasználni arra, hogy az európai helyzet parázsánál a maga pecsenyéjét megsüsse.

A Duce vámszedője akar lenni az európai helyzet szeszélycinek; az új hármasszövetség létrejötté mintegy fenyegetés akar lenni Franciaországgal és a kisananttal szemben. A Duce saját érdekeire szabott dunai megegyezést akar létrehozni a francia és a kisan- tant által felvetett dunai tervekkel szemben s egyben a szövetséggel s a locarnói hatalmak körében elfoglalt helyével azt akarja elérni, hogy Olaszország ellen felüggesztek a szankciókat s Abessziniát kényre-kédvre kiszolgáltatassák az olasz hadsereg tábornokai- nak.

Hogy el fogja-e érni ezt a célját a Duce, nem lehet tudni. Talán Franciaország szíve- sen állana — Anglia Németországgal szem- ben való ingadozás magartatása miatt — az olasz követelések mellé, de viszont ezen a ponton az angol érdekek vannak szeszélyez- tetve s így nem valószínű, hogy Anglia ele- get fog tenni az olasz igényeknek.

Az olasz és a német probléma egyaránt fertőző és uszító az európai helyzetet. A vak is látja most már, hogy a fasizmus, akármilyen színűre van festve, akár Rómá- ból, akár Berlinből sugározza energiát a világ felé: csak veszélyt, csak visszavonást, csak véres fenyegetést jelent a világ békéje ellen.

Németország zsarol, Olaszország csupán rekompenzációkat kér magartatásának meg- jutalmazására. Végeredményben azonban lé- nyeges különbség a két módszer között nin- csen.

Mert nyilvánvaló, hogy ha se Olaszország- ban, se Németországban nem uralkodna egy mindenkire elszánt, bármilyen kalandra kap- ható parancsuraimi rendszer, akkor Európa békéjét mi sem fenyegetné. Akkor régen meg lehetett volna találni a megfelelő alapot a befegyverezésre, a béke hatályos biztosítására.

Éppen ezért a német probléma esetleges, bár kevés kilátással kecsegtető megoldása még nem jelentené az európai helyzet Kon- szolidációját, mert akkor az olasz probléma nyugtalanító tovább a kedélyeket.

Az új római hármasszövetség tehát nem a béke megerősítésének záloga, hanem új fe- nyegetés a világ demokratikus és békeszerető népei felé, amely fel kell hogy ébressze a saját ellentmondásaiban vergődő, igaz cse- lőkvésre képtelen államférfiak lelkiismeretét.

Berlin, március 24. (Rador.) A Havas je- lentése szerint Ribbentropp délben 2 órákor repülőgépen Londonba utazott. Megérkezése után azonnal érintkezésbe lép Edennel, akivel közölni fogja a német kormány álláspontját. Berlinben úgy vélik, hogy a válasz bizonyos ellenjavaslatokat tartalmaz.

Párizsi hírek szerint valószínű, hogy Flan- din nem tér vissza Londonba, mert Francia- ország úgy véli, hogy nem járulhat hozzá a locarnói hatalmak javaslatának módosításá- hoz. Ez a hír tulkésón érkezett az angol fő- városba, ahol a lapok már nem tudtak kom- mentárokat fűzni a híradáshoz. A Reuter je- lentése szerint azonban a hír mély benyomást keltett az angol fővárosban, ahol azt olyan természetűnek tekintik, amely teljesen meg- változtathatja a helyzetet, miután Eden meg- bízást kapott, hogy könnyítse meg a megegye- zést a német nagykövettel. Azt hiszik, hogy Flandin kijelentése válasz Edennek tegnap az alsóházban mondott szavaival. Flandin egyé- ként tegnap este hosszas telefonbeszélgetést folytatott Paul Boncourral, akinek értésére adta, hogy a francia kormány részére a locar- nói hatalmak javaslata oszthatatlan egészét képez.

Berlini jelentés szerint a német jegyzéket szóbeli felvilágosításokkal fogja Ribbentropp kísélni. A Völkischer Beobachter londoni táv- írata szerint angol körök a locarnói államok tervét csak kiindulási pontnak tekintik újabb tárgyalásokra, nem pedig végleges és változ- tathatatlan szövegnek. A német sajtó megle- gedéssel kommentálja Eden alsóházi kijelen- téseit és hangsúlyozza, hogy a locarnói terv-

nek nem volt ultimátum jellege. Berlini távirat szerint Ribbentroppnak, aki résztvesz a tanácsülésen, az az utasítása, hogy utasítsa vissza a német szuverenitás bármilyen megsértését és a hágai bíróság igénybevételét is.

A német válasz nem járul hozzá a rajnai zóna felállításához kizárólag német terü- leten és az erődítések felépítésének tilal- mához.

A német delegátus feladata lesz a március 7-iki aktus lényegének fentartása. A német diplomácia véleménye szerint minden meg- nyert nap a birodalom helyzetét erősíti.

Hitler breslaueri beszédének mérsékelt bangia Ribbentropp személyes befolyásá- nak tulajdonítható, aki igyekszik megvé- deni Londonban a német érdekeket, de nem akarja, hogy egy túléles megnyilat- kozás megnehezítse szerepét.

Hir szerint Schacht gazdasági miniszter is kö- zölte Hitlerrel, hogy gazdasági szempontból feltétlenül szükséges, hogy husvétig Német- ország kikérüljön a jelenlegi diplomáciai vál- ságból.

A német ipar csak husvétig rendelkezik elegendő nyersanyaggal, a devizahiány megakadályozza a kifogyott nyersanya- gok pótlását. Ha a helyzet nem változik, úgy élelmiszerkorlátozások várhatóak és a munkanélküliség növekedni fog.

Két hete az a hír járja, hogy a márkát devalorizálni fogják. Hivatalos körök cáfol- ják ezt a hírt, amely ennek dacára tartja magát.

Franciaország nem tárgyal a német ellenjavaslatokról

Párizs, március 24. (Rador.) Az egész francia sajtó ma rámutat arra az ellentétre, amely a francia és angol álláspont között van a locarnói államok egyezménye jellegét illetően. A lapok hangsúlyozzák, hogy Franciaország nem hajlandó német ellenjavasla- toktól tárgyalni és Flandin nem fog emiatt Londonba utazni. A francia, olasz és angol kormányok közötti levélváltás arra az esetre szól, ha a Németországgal való megegyezés eredménytelen.

Ha Németország ellenjavaslatokat tesz és nem fogadja el a locarnói államok javas- latát, úgy Franciaország a megegyezést meghiusultnak tekinti, megállapítja, hogy a biztonsági garanciákra vonatkozó kö- telezettség a garantáló államok részéről érvénybe lépett.

A konfuziót még növeli Olaszország maga- tartása. A l'Oeuvre szerint az olasz kormány tegnap este értesítette Grandit, hogy csat- lakozik a locarnói tervhez, ha Franciaország viszont garanciákat nyújt az afrikai konfli- kthusban követendő magartatására nézve.

A Petit Parisien szerint Flandin Paul Bon- cournain telefonon kijelentette, hogy a fran- cia kormány részére a locarnói államok új megegyezése oszthatatlan egészet képez. Eden azonban igyekszik rábírní Francia- országot, hogy ne szakítsa meg a németek- kel kezdett tárgyalásokat.

Az Echo de Paris követeli, hogy a nép-

szövetségi tanácsulást fejezzék be London- ban és üljön össze ismét Genfben.

Angol felhívás Németországhoz

London, március 24. (Rador.) A Daily Telegraph szerint a locarnói aláírók abban az esetben lesznek kénytelenek a londoni egyezményben foglalt intézkedéseket meg- tenni, ha Németország teljesen visszautasítja javaslatait. Az összes lapok felhívást in- téznek a birodalomhoz, viselkedjék okosan és fejtsen ki pozitív közreműködést a me- gegyezés érdekében.

Angol körök szerint a nyersanyagok új el- osztásáról csak világkonferencia keretében lehet szó.

Berlin, március 24. (Rador.) Hitler ma este a Deutschländhalleban, Európa legnagyobb termében fog választást mondani. A főváros különböző terein több mint 100 hang- szórót állítanak fel, hogy az egész lakosság hallhassa beszédét. Az utcákat „világítják”.

A történelem legborzasztóbb háboruja

Washington, március 24. (Rador.) Pitt- man, a szenátus külügyi bizottságának elnö- ke rádióbeszédében kijelentette, hogy Európa csak egyetlen puskalövésre vár, amelynek nyomán a történelem legbor- zasztóbb háboruja fog keletkezni. (Folytatása a 8-ik oldalon.)

Hitler motoros roham- csapatai

Megint egy könyv — Párizsból jött, az Edi- tions du Carrefour a kiadója és Hitlers moto- rosierste Stossarmee a címe — amely fölös munkát vállalt, ugyszólván nyitott kapukat döngtet. Expanzív célkitűzéseket és támadó szándékokat olvas ugyanis rá részletes ada- tok, képek, táblázatok és térképek segítségével Hitlerre. Az e fajta megállapításokon azonban a locarnói szerződés sorsa, a hírhedt március 7. óta jócskán túl van már a világ. Nem leleplezések többé, amióta a „Vezér” le- leplezte magát, hanem egyszerűen közhelyek.

Viszont akad ebben a könyvben néhány más megállapítás és ismertetés, amely még ma is általános érdeklődést fog kiváltani, amely most is aktuális, sőt egyenesen szenzációs. Itt van például a világháború német vezér- kári főnökének, Ludendorff tábornoknak vado- nat új elmélete a háborúról, amelyet a német hivatalosság teljesen magáévá tett. Vagy né- hány oldallal odébb részletes elméleti és gya- korlati utmutatást olvashatunk a motor döntő szerepéről a Hitler felleggyverkezésében. Végül a függelékben pontosan bevált jóslás foglaltatik — a könyv néhány héttel a locarnói affer kibukkanása előtt íródott — arról, hogy a szakaszonként előretapogató Hitleri offenzi- va legközelebbi etapja a katonamentesített rajnai zóna megszállásának hivatalos bejele- tése lesz.

Kezdjük Ludendorffon. A generális a müncheni puccs (1923. november 9.) óta haragot tartott Hitlerrel. Joggal. Mert amikor Hitler által fellovalt náci rohamra mentek a Feld- herrnhalle előtt felsorakozott kormánycsapa- tok ellen és ezek minden várakozás ellenére, a fegyvereket használták. Ludendorff volt jó- formán az egyetlen, aki rendületlenül tovább- haladt a golyózáporban. A többiek, mindenk- előtt Hitler, gyorsan kimentették az irhaju- kat a tűzvonalból és szépszerével faképnél hagyták a „forradalmat”. A generális azóta egyre dohogott Hitler ellen, szidta, mint a bokrot.

A tavaly azután megörtémt a kibékülés. Azóta a generális és Hitler rendületlenül egy követ futnak. Innen van, hogy a hadviselés kérdésénél rendkívül szigorú náci-cenzura, átengedte a rostáján a generális „Der totale Krieg” című könyvét. Vagy 60 ezer példány fogyott már el belőle.

Ez a könyv leszögezi, hogy az állam a hábo- ruert van. Hogy a háború nem a bizonyos esetekben, sajnos, elkerülhetetlen rossz, ha- nem a nemzeti élet legfőbb megnyilvánulása. A politikának pedig az az egységeidilli fel- adata, hogy a háború szolgálóiványa legyen.

A hivatalos német katonai szaklapok per- sze pontosan nyomon követik és rendre kiépítik a Ludendorff teóriáját. A háború — ez szerintük a 20. század „vivmánya” lenne — nem kivételes jelenség többé a népek életé- ben. Természetes életforma, akárcsak a bé- ke. És teljesen egyenjogu is vele. Új világ alakult — írják — melyben a háború a leg- főbb értékmérő és amelyben a katoná a tör- vényhozó, sőt az állami élet legfőbb ura. A régi szociális élet a békére volt beállítva; most azonban a háború az alapja. Az egyes ember, vagy a társadalom cselekvésének ér- téke azon mulik, hogy milyen mértékben szolgálja a háborút. A mai embert teljesen a háború eszméje kell, hogy betöltse. Ez kell legyen az egyetlen szenvedélye, öröme, sport- ja... örülete.

A Harmadik Birodalom pontosan betartja a Ludendorff recipjét. Tényleg a háború örültje.

Az állam és a magánosok minden vagy- ona korlátlanul a fegyverkezést szolgálja a mai Németországban. Teljesen mellékes, hogy mibe kerül ez, vagy amaz a fegyver. Hiszen a háboruban a nemzet élete-halála dől el. A gazdasági élet is állandóan mozgósítva van, már most jóelőre a háborúra van beállítva. Mert az állam ereje nemcsak a katonáin, ha- nem jelentős részben az iparán, egyáltalá- ban: a gazdasági felkészültségén mulik. Kat- tonai célokat szolgál a nevelés is. A fegyveres és a gazdasági előkészületet a lelki felkészül- tés egészíti ki, az iskola a hajdani Land- knecht-típust igyekszik újra kitermelni.

Szükség van erre az állandó felkészültség- re, mert az új háború csak akkor hozhat dia- dalt, ha rajtaütésszerűen, példátlanul gyors iramban indul. Ha meglepi és nyomban legá-

zolja az ellenséget. Ezért Ludendorff kikapcsolja a terveléseiből a hadüzenetet és Hitler is kifecsegte már: Ha én egyszer meg akarom majd támadni valamelyik ellenfelemet, nem úgy fogok cselekedni, mint ahogyan Mussolini cselekedte. Nem fogok hónapokig át tárgyalni és készülni. Hanem, amint ezt az egész életemen át mindig tettem, egyszerűen az éji homályból előretörve, villámseríten vetem majd rá magamat az ellenfelemre...

A meglepő támadásra több okból van szükség. Például: Ha gyors győzelmet sikerült kiharcolni általa, úgy ennek a mánor és a belőle kisarjadó nemzeti büszkeség talán erősebben fogja forrasztani a Hitler számvetésének legbizonytalanabb tényezőjét, a népet, amelynek felfegyverzésétől bizony fázik a diktatura. A váratlan előretérés, az ellenség területére viszi be a harcot és érintetlenül hagyja, megóvja a pusztulástól a saját területeket. Utját állja a harc elhúzódsának, annak, hogy a háború megint a lövészárkokban merevedjék meg, mint ez a világháborúban történt. Viszont a rajtállítások gyors mozgási lehetőségeket kell biztosítani a hadsereg számára. Ezért jut ki a motorgyártásnak óriási, egyenesen vezető szerep a Hitler hadi készülődéseiben.

Tudjuk: Már a gőzgép jelentősen megváltoztatta a hadviselést. Kitermelte például a páncélos hajókat és ez által gyökeresen átalakította a tengeri harcot. Lehetővé tette a vasút révén, hogy a szárazföldi hadvezetés nagy embertömeget mozgasson és vessen ideig-nyemerlen gyorsasággal a döntő ütközetekbe. A motor pedig éppenséggel forradalmasította a háborút. A repülőgép, a tengeraltató, a tank: a modern hadviselés eme döntő erejű fegyveremmel, valamennyien a motor szülőitei. Jelentősen meggyorsította a motor a csapatmozgást is, továbbá egész sor új védfegyvert tett szükségessé és végül is bevitte a háborús célok sorába a saját hajtóerejét, az olajat.

A motor már a világháborúban nagyszerepet bevált. És pedig mind a két irányban: mint a csapatmozgást és mint a harc eszköze. Verdunt az autós segítségével keresztülvitt rohanótípusú fegyver- és municiószállításokkal mentették meg a franciákat. Az amieni átörtést hasonló módon: erős tartalékoknak gyors, motorikus latbavetésével hiúsították meg. A lövészárkokba merevedett állóharcot a tank törte meg. És ugyancsak a tank rendeltette meg véglegesen a németek ellenállását. A német fronton ez a szállóige járta: Nem general Foch, hanem general Tank vert le bennünket!

A németek tanultak az ántant példájából és a veszített háború után erősen motorizálták a hadseregüket. Eleinte azonban csak egy géppel, motorokkal pompásan felszerelt kis zsoldos hadseregük volt. A Hitler diktatúrája viszont milliók tömegeket szerelt fel motorikus és gépi fegyverekkel. A repülőgépek és a tankok nyomában a gépkocsikra felrakott gyalogság halad, hogy learassa, amit ezek a rettenetes fegyveremmel vetettek. Az a bizonyos sokat emlegetett „Volkswagen”, amelyet Hitler minden polgárának gorázsába kíván és amelyet a németországi jövedelem-megosztás alapján lehetlenségnek minősített a kiüföld: voita képpen katonai célt szolgál. A gyalogság gyors szállítási eszköze és így semmi köze a nép jövedelmi viszonyaival.

Ezzel a motorizált, tehát, rohanótípusban előrehaladó hadsereggel akar Hitler a nyugati vagy a keleti szomszédjain rajtáitni. Hogy melyiken először, a körülményeken múlik.

A katonamentes rajnai szakasz megszállásának, amelyet soronlévőnek, esedékesnek ítélt nem tulajdonít a Carrefour könyve nagyobb fontosságot. Ténylegesen ugyanis már a Hitler-uralom kezdetétől fogva meg volt szállva ez a terület. A hivatalos bejelentés csak bevalotta a suba alatt történteket, elvonta végre a leplet róla. (Épp úgy, amint hogy a német hadsereg újjászervezése, Németország felfegyverzése sem attól a pillanattól datálódik, amelyben bejelentették.) Az u. n. Arbeitsdienst, a különböző fajtájú rendőrségek, az S. S. és az S. A., nemkülönben a náci gépkocsis-sport és a légitápostá-egyesületek révén, eddig is 255 ezer fegyverest tartott Németország a tilalmas zónában. Rendszeresen működtek ezen a területen a hadtestparancsnokságok is, csak a nevük volt szemszúrás okából más. A Franciaország felé vezető stratégiai utak és hidak építése is állandóan folyt és nemkevesebb, mint 40 katonai repülőgép-állomás állott fenn ezen a „katonamentes” területen.

A hivatalos beismerés csak legalizálni igyekszik a közsímet tényeket, — hogy milyen eredménnyel, ezt a közeli napok fogják megmutatni. (g. s.)

Az Országos Zsidó Párt új tagozatának

37r. Ságuna 7. az új tagozat kezdő ülésében szerdán, március 25-én déli 1/21—1/22 óra között dr. Weinberger Zsigmond tart inspekción.

„A keresztény állam nem tűri a zsidók befolyását”

Egy tekintélyes jezsuita páter feltűnésteltető előadása Bécsben

Wien, március 24. Bichlmair, jezsuita páter a „Pauluswerke für Mission in Israel” nevű hittérítő szövetség vezetője nagy közönség előtt előadást tartott a napokban a zsidókérdésről és többek között a következőket mondotta:

— A zsidókérdés a mi szemünkben jogi kérdés. A keresztényi felebaráti szeretet nem tiltja meg nekünk, hogy saját jogainkat megvédjük. A zsidók sorsa és sajátosága csak a zsidóság vallási eretnységén és a Messiás meghamisításán keresztül érthető meg. Nem fér kétség az ó-szövetség zsidó népének magas erkölcsiségéhez, ez azonban nem a zsidóság biológiai örökiségének terméke, hanem az isteni választás kihatása. A zsidóság azonban vezetőinek és véneinek bűne folytán vallási eretnőségbe esett. A Messiás meghamisítása és Jézus keresztrefeszítése a másik öröklött bűne a zsidóságnak. Ezekben az öröklött bűnökben rejlik a zsidók sorsa és jelleme megértésének kulcsa.

— Nekünk, keresztényeknek kétségtelenül résztvevőnek kell lennünk a zsidó nép iránt. Mindent el kell követnünk, hogy a

zsidókat megtérítsük és visszavezessük Jézushoz. De nem hunyhatunk szemet a zsidók romboló jellemi sajátosságai előtt. A keresztény államokat és a keresztény kultúrát tulságosan befolyásolják a zsidók. Ezt a romboló befolyást az élet minden ágában vissza kell szorítanunk. Az egyes zsidók nagy kulturális teljesítményeit nem kell megtagadni. De szükség van a zsidók számszerű korlátozására, visszazsorítására és kiutasítására az összes befolyásos pozíciókból. Erre különböző utak álnak rendelkezésünkre. Lehet egy új törvény a zsidó kisebbségről, de ki lehet használni a fennálló alkotmányt is ezen visszazsorítás keresztülvitelére.

— Mindez csak a ki nem tért zsidókra vonatkozik. Azokat a zsidókat azonban, akik belső meggyőződésből térnek át a kereszténységre, nem tekinthetjük másodrangú keresztényeknek.

A jezsuita páter beszéde, aki igen közeli kapcsolatban áll dr. Imtzer érsekkel, nagy meglepetést váltott ki a bécsi zsidóság körében.

Kétmillió példányban fogytak a nagy londoni lapok

Páratlan érdeklődés az újságok iránt Angliában

London, március 24. Az elmúlt esztendő egyik legfeltűnőbb jelensége az angol sajtó páratlan fellendülése. A nagy angol napilapok egymás után hozzák nyilvánosságra fantasztikus példányszámokról szóló kimutatásait. A számok egybevetéséből kiderül, hogy nemcsak az egyik vagy a másik lap „ugrott ki”, hanem az egész angol sajtóban minden várakozást felülmúló fejlődés következett be. Wintson Churchill egy mostanában megjelent cikkében bebizonyította, hogy a rádió sohasem befolyásolhatja kedvezőtlenül a napisajtó népszerűségét, sőt fokozza a nagytömeg érdeklődését a világesemények iránt és ezáltal növeli az újságolvasási kedvet is. De beszéljenek a számok.

Az angol napilapok élén egy baloldali lap, a Daily Herald halad. Pédányszáma meghaladja a napi kétmilliót. Ez a háború utáni évek egyik legnagyobb üzleti sikere. A Daily Herald pár esztendő előtt még a Labour Party hivatalos lapja volt és mint pártlap, bizony oly rosszul ment, hogy a párt kénytelen volt eladni. Egy Elias nevű kitűnő üzletember vette át a lapot és bár nagyjából megőrizte a lap politikai irányát, az újság tartalmát és stílusát összhangba hozta az angol nagyközönség ízlésével. Angliában lehet valaki még olyan meggyőződéses szocialista, azért épp úgy érdeklődik az udvari események és a „gossip”-nak nevezett társasági pletyka iránt, mint a legfelsőbb tizezerhez tartozó konzervatív hitű ember.

Külföldön jobban ismerik a két „sajtólord” óriási vállalatát. Lord Beaverbrook és Lord Rothermere sajtókonzernjeit. Beaverbrook reggeli lapja, a Daily Express már ugyancsak a 2 millió példányszámhoz közeledik.

A riportázt a Daily Express páratlan tökélyre fejlesztette úgy, hogy például Abessziniába egész szerkesztőséget küldött. A tudósítók úgy az olasz, mint az abesszin oldalon minden frontszakaszról sok szárazvas távíratokban vázolták az eseményeket. Beaverbrook reggeli lapja hónapról-hónapról 30—40 ezerrel növeli példányszámát, úgy, hogy valószínűleg nemsokára megelőzi a Daily Heraldot is.

A legjobb angol esti lap az Evening Standard s a másfélmillió példányszámu vasárnapi lap, a Sunday Express, a Daily Express testvérlapja. Lord Beaverbrooknak ezen kívül is nagy érdeklődései vannak az angol sajtóban.

A harmadik hatalmas reggeli lap a Daily Mail Rothermere lord lapja, egymillióhátszáz ezer példányszámaival a harmadik helyre szorult. Számátalan egyéb folyóirat, képeslap, magazin, vidéki napilap, filmújság és szaklap tartozik még Rothermere érdeklődéséhez. A konzern vasárnapi lapja a kitűnően szerkesztett Sunday Dispatch. A hirdetések száma az angol napilapokban hónapról-hónapra szédületes arányokkal emelkedik.

Mig három legelterjedtebb reggeli lap a nagytömegek ízlését elégti ki, a Daily Telegraph, mely teljes anyagi függetlensége ellenére ma a kormány szócsövének számít, magasabb nivót képvisel. Mindezekelőtt mesterien megszervezett nemzetközi hírszolgálatra fekteti a fősúlyt. Az utóbbi két év folyamán a Daily Telegraph közel félmillióra növelte példányszámát.

Mindezek után talán kissé meglepően hat, hogy a világ kétségtelenül legismertebb és legbefolyásosabb napilapja, a „Times” csak száználvanezer példányszámban jelenik meg. A Times ma már nem hivatalos kormánylap, sőt néha élesen szembe fordul a kormány politikájával.

A konzervatív párt jobbszárnyának előkelő lapja, az ugyancsak nagymultú Morning Post tul van fénykorán. Bár valamivel jobban alkalmazkodik a nagyközönség igényeihez, mint a Times, a százalékos „Tory”-politikának nincs már talaja Angliában. Így a Morning Post „csak” százharmitezer példányszámban jelenik meg. Egy másik pártlap, a Sir Herbert Samuelhez közelálló liberális News Chronicle — mostanában a megtorlási politika előharcosa — formájában és tartalmában a három nagy riportáztáslaphoz alkalmazkodik és főleg ennek köszönheti, hogy példányszáma erősen a millió fölé emelkedett. A legújabb kimutatások szerint már egymillióháromszáz ezer olvasója van.

Anglia legolvasottabb lapjai azonban a

vasárnapi lapok. A napilapok Angliában vasárnap nem jelenhetnek meg, helyettük kapja a közönség a legkülönbözőbb tartalmu és nivóju vasárnapi újságokat. A külföldön alig ismert „Newsofthe World” politikával nem sokat törődik, de annál kimerítőbben dolgozza fel a hét törvényszéki és bünygyi krónikáját.

Hárommilliót meghaladó példányszámmal sokszoros milliomosokká tette tulajdonosait.

A csendes angol vasárnap a birodalom egész lakosságát újságolvasásra csábítja és így érthető a vasárnapi lapok mérhetetlen népszerűsége.

A sajtó teljes egészében hűséges tükörképét nyújtja Nagy Britannia zavartalan prosperitásának és minden jel arra vall, hogy fejlődése még korántsem érte el a tetőfokát.

Hirek az épülő országból

*

Jeruzsálem, március 23. Jelentette az Uj Kelet, hogy a palesztinai munkásszervezet, a Hisztadruth Haovdim nagyszabásu akciót indított a munkanélküliség leküzdésére és a munkások kimondták, hogy az év 14 munkanapját, illetve annak bérét a munkanélküli alap javára fordítják abból az elvből kiindulva, hogy a munka nem egyéni tulajdona a dolgozó embernek, hanem kollektív értéke az egész munkásságnak és a dolgozóknak meg kell osztaniuk javait azokkal, akik nem jutnak munkához. A Hisztadruth akciója a munkanélküliségi alap javára 50.000 font összegyűjtését irányozta elő. Az akció eddigi eredménye máris tuhaladja az 50.000 fontot. Egyedül Haifában több mint 10.000 fontot eredményezett a gyűjtés. Az egyes munkáscsoportok és számos magánmunkás is nagyobb összegekkel járult hozzá az akcióhoz. A munkáskolóniai iskoláinak növendékei is intenzíven résztvesznek az akcióban. A Hisztadruth mintájára, a Hapóal Hamizrachi, a vallásos munkások szervezete is elhatározta, hogy megadóztatja tagjait a munkanélküliségi alapra.

Az arabok és a Legislative Council

Jeruzsálem, március 23. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az a memorandum, amelyet az arab pártvezetők a főkörmányzóknak nyújtottak át válaszként a törvényhozó tanács tervezetére, koncilians hangon foglal állást a kormány javaslatai kérdésében és hajlandóságot mutat arra, hogy az arabok belépjenek a Legislative Councilba. A főkörmányzó az arab memorandum között feltételekre vonatkozólag arra kéri az arabokat, hogy fogadják el a törvényhozó tanács tervét és a maga részéről igéri, hogy ki fogják bővíteni a törvényhozó tanács hatáskörét, mielőtt bebizonyosodik, hogy a tanács ülővö munkát végez és felelősségérzetéről tanuszkodik.

Gipszgyár épül a Haifa-Bayban

Haifa, március 24. A Nescher cementgyár a Haifa-Bay területen új gipszgyár építését kezdi meg a közeli napokban. Palesztinai gazdasági körökben remélik, hogy az új gyár üzembelvezésével sikerülni fog Palesztinát az egyiptomi és ciprusi eddigi gipszbehozattalól függetleníteni.

Százezerfontos investíció

Jeruzsálem, március 24. Aron Chajesz jeruzsálemi liszt- és cukorimportőről származik a Zsidó Távirati Iroda azon információja, mely arról szól, hogy David Blumberg, Dél-Amerika egyik leggazdagabb zsidója, aki a napokban Palesztinába érkezik, százezerfontot szándékszik investálni palesztinai ipari vállalatokba.

Uj kolonia Palesztinában

Jeruzsálem, március 24. Katra, a régi biluista kolonia közelében lengyel és francia zsidóknak egy csoportja nagy földkomplexumot vásárolt, amelyen új kolóniát építenek. A kolonia neve Kfar Hakenaim lesz. A telepítés vezetője Zalman Zalschupin agrónómus, aki gazdasági tervet dolgozott ki a még külföldön tartózkodó, jövendőbeli telepesek számára, vegyes gazdaság alapján. Az új területen kutak furtak, mely igen kiadósnak bizonyult.

Uj zsidó földvásárlás

Jeruzsálem, március 24. Az „El Livaa” arab lap jelentése szerint Hebron mellett háromezer dunam földet vásároltak zsidó részről. A lap azt is tudni véli, hogy tárgyalások folynak további 25 ezer dunam megvételéről ugyanezen a vidéken.

Furcs

Ekdütsék fo tétőtörvénykór

Az impérium és gászokat, hanem... foglalkoztat... gati, erdélyi, bu... tétőjogot és büny... síték, mert lehe... a Cassafia négyt... rint keresse az l... főleg az volt, ho... nyos cselekménye... büntették ezeket... De voltak olyan... lyeket a regátban... csatolt részeket... új büntetőkdex... simítja el és ősz... egységes irányba... szolgáltatását.

Már 1919 óta v... könyv és bünyv... a sok kormányvá... dolog tető alá j... kebelében működ... ság gőzerővel... vénykönyven. Az... különösen mi, e... s mi, erdélyi ügy... védi kongresszu... Hamangiu akkor... javaslatával szem... összes regati tör... a csatolt részekre... jők voltak azok, ... resszuson külön... elnöke, dr. Dragor... ra a közügyelmét... kezett meggyőzni... szolgáltatás szer... felelő technikai s... bloc” akarnák át... a már meglevő... törvényeket.

A kongresszusor... tettem dekanuuk... münkkel ért vége... nek azon javaslat... jesztését fogadja... get szenvedett. Te... az új büntetőkdex... ember az is, aki... dr Pop Valer iga...

Egy év... Az új büntetőkd... rendtartás moder... tozott viszonyok... e kdékek tartal... intézkedéseket is... fel is megbarát... Ilyen például, h... aki félbeszakítja... séget, illetőleg e... tartó foghízzal b... bizonyára nem fo... a rendelkezés m... solja a házassá... melyet a kedvező... amaggyis fokoztak... házasságok szám... mutatni.

Fel... javult

Az újításokka... lenne. Főbb vo... mondatom: A le... milyen büncsele... bíróságnak joga... két esztendőig te... büncselekmény... Visszaesés alk... büntetést is ki k... ságos intézkedés... lista, sokszor r... romlatlan egyéne... tönbe jutottak, a... tán a javulás m... az is, hogy a b... távollétében is... magyar büntető... letesértések eseté... kdex a becsille... naptól 4 hónapig... 2 évig terjedő f... tás a büntetőtör... teti az a 18 év... nél ifjabb leán... büntetés itt ké... faj egészségés f... a pragrust biz... vénykönyvből ve...

Furcsaságok az új büntető-törvénykönyvben

Elkűrttség fogja tárgyalni a főbenjáró büncselekményeket. Az új büntető-törvénykönyv hatályon kívül helyezi a Marzescu-Mironescu-törvényt és külön fejezetet intézkedik az igazságról

Az impérium átvétele óta nemcsak a jogszabályok, hanem az államférfiak is nagyban foglalkoztatta az a gondolat, hogy a régi, erdélyi, bucovinai és a beszarabiai büntetőjogot és büntető perrendtartást egységesítsék, mert lehetetlen állapot volt az, hogy a Cassatja négyféle büntető-törvénykönyv szerint keresse az igazságot. De jogi anomália főleg az volt, hogy a csatolt részekben bizonyos cselekményeket nem büntettek, viszont büntették ezeket a regátban és megfordítva. De voltak olyan büncselekmények is, amelyeket a regátban nagyon enyhén, viszont a csatolt részekben tulszigorúan büntettek. Az új büntető-törvénykönyv főleg ezeket az eltéréseket simítja el és ösztönöz a jövőre egy modern, egységes irányba terelte az ország igazságszolgáltatását.

Már 1919 óta vajudik az új büntető-törvénykönyv és büntető perrendtartás kérdése, de a sok kormányváltás miatt nem lehetett a dolgot tető alá juttatni, bár a miniszterium kebelében működő törvényszerkesztő bizottság gözörövel dolgozott az új büntető-törvénykönyvben. Az új büntető-törvénykönyvnek különösen mi, erdélyi ügyvédek örvendünk s mi, erdélyi ügyvédek 1931-ben a iasi ügyvédi kongresszuson nagy harcot vívtunk Hamangiu akkor igazságügyminiszternek a javaslatával szemben. Hamangiu ugyanis az összes régi törvényeket át akarta ültetni a csatolt részekre, tekintet nélkül arra, hogy jók voltak azok, vagy rosszak. Ezen a kongresszuson különösen a cluj ügyvédi kamara elnöke, dr. Dragomir Alexandru vonta magára a közfigyelmet, aki röpiratokban is igyekezett meggyőzni a regátiakat, hogy a jogszolgáltatás szenvedne azáltal, ha a megfelelő technikai szervek megkerülésével „en bloc” akarnák átültetni a csatolt részekre is a már meglévő, de át nem rostált régi törvényeket.

A kongresszuson én is felszóltam és segítettem dékánunknak. A harc a mi győzelmiünkkel ért véget s egyes régi ügyvédeknek azon javaslata, hogy Hamangiu előterjesztését fogadja el a kongresszus — vereséget szenvedett. Tehát erdélyiek harcolták ki az új büntető-törvénykönyvet és íme, erdélyi ember az is, aki most azt életbe lépteti s ez dr. Pop Valer igazságügyminiszter érdeme.

Egy évi fogház hűtlen elhagyását

Az új büntető-törvénykönyv és büntető perrendtartás modern alkotás, mely a mai változott viszonyoknak nagyjában megfelel, de a kódexek tartalmaznak exotikusnak tetsző intézkedéseket is. Azonban azt hiszem ezekkel is megbarátkoznak — idővel a közönség. Ilyen például, hogy akármelyik házastárs, aki félbeszakítja indokolatlanul az életközösséget, illetőleg elhagyja családját, egy évig tartó fogházzal büntetendő. A törvényhozó bizonyára nem fontolta meg eléggé, hogy ez a rendelkezés milyen hátrányosan befolyásolja a házassulandók egybekelési szándékát, melyet a kedvezőtlen gazdasági viszonyok anagyis fokoztak. Ezen intézkedés által a házasságok száma nagy csökkenést fog felmutatni.

Fel lehet függeszteni a büntetést javulás reményében

Az újításokkal foglalkozni hosszas dolog lenne. Főbb vonásokban a következőket mondhatom: A legfőbb újítás az, hogy akármilyen büncselekményt követ el valaki, a bíróságnak joga van a javulás reményében két esztendőig terjedő büntetést a következő büncselekmény elkövetéséig felfüggeszteni. Visszaesés alkalmával azonban a korábbi büntetést is ki kell töltenie. Ez teljesen igazságos intézkedés. Magam is, mint kriminológus, sokszor megdöbbenem, hogy lelkiileg romlatlan egyének egy kisiklásuk miatt börtönbe jutottak, ahol a környezet elvette azt a javulás minden reményét. Fontos újítás az is, hogy a bíróság elítélheti a vádlottat távollétében is, ha a tanúk jelen vannak. A magyar büntető-törvénykönyv csak a becsületértékek esetében rendelkezett így. Az új kódex a becsületértéket tulszigorúan 2 hónaptól 1 hónapig, a rágalmazást 6 hónaptól 2 évig terjedő fogházzal sújtja. Különös újítás a büntető-törvénykönyvben az, hogy büntetés az a 18 évnél fiatalabb ifjút, aki 16 événél ifjabb leánnyal nemileg érintkezik. A büntetés itt kétévi fogházig terjed. Ez a faj egészséges fejlődésének a védelme s ezt a pragmatust bizonyára a német büntető-törvénykönyvből vettük át. Érdekes, hogy a lo-

pásokat, sikkasztásokat a román kódex vétségekként kezeli s a jársábiróság hatáskörébe utalja. A minősített lopások és sikkasztások eseteit tárgyalja csak a törvényszék. Az összes főbenjáró bűnök és a sajtóperesk esküdtbíróóság elé tartoznak. Érdekes intézkedés az is, hogy a pénzbírságok, mint mellék-büntetések, az alapítéletben nem változtathatók fogházbüntetésre s azokat a vádlott részletekben is kifizetheti. Ha pedig nincs pénze, akkor közmunkával kell ledolgoznia a városonál vagy a vármegyénél. Ha alkalmatlan lenne a közmunkára, csak akkor következik egy második ítélet, amely aztán kimondja a pénzbírságnak fogházbüntetéssé való átváltoztatását. A kihágási büntető-törvénykönyvből kimaradt az a rendelkezés, hogy a kutyaharapás kihágást képez s ezután az ilyen sérelmeket csak polgári per útján lehet orvosolni kártérítés alakjában. A fellebbezéseket az új büntető perrendtartás alapján nem kell a főtárgyaláson bejelenteni az ítéletki hirdetés pillanatában. Erre az új büntető perrendtartás 10 napos határidőt engedélyez. Az új kódex nagyon sok üdvös rendelkezést vett át a magyar büntető-törvénykönyvből s e tekintetben sokat dolgoztak dr.

Amit már nem is merem remélni, megtörtént...

10 esztendeig szenvedtem súlyos gyomorbetegséggel, hiába próbálkoztam a legkülönfélébb gyógyszerekkel, nem segítettek. Már minden reményemet elvesztettem a gyógyulásban, amikor felhívták figyelmemet a „Gastro D.”-re. Rendeltem 1 üveggel és annak elfogyasztása után el vagyok ragadtatva a csodálatos eredménytől. Ugy értem, mintha újjászülettem volna, tudok enni, aludni nincsenek fájdalmaim, szíveskedjenek még két üveggel küldeni, hogy folytassam a kurát. Teljes tisztelettel Gerdosescu I. N. szövetségi könyvelő, Mora Slobozia, jud. Dombovița. Fenti elismerő sorokhoz még csak annyit fűznék hozzá, hogy a „Gastro D.” kezelés ajánlatos az összes gyomor- és bélbántalmak, székrekedések, valamint epe-, vese- és mindennemű ideges emésztési zavarok ellen. „Gastro D.” megrendelhető 130 lej utánvét mellett a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerterápiában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Láda István és dr. Pop Traian cluj egyetemi tanár. Az új büntető-törvénykönyv életbe lépésének napjától elkövetett főbenjáró büncselekmények mind esküdtbíróóság előtt fognak letárgyalatni. Az esküdtbíróóságok az ország egész területén 1937 január elsejével megkezdik működésüket, ami főleg az erdélyi ügyvédek szempontjából jelent új korszakot. Az új, modern román büntető-kódexnek jó hatása lesz a társadalomra s az ügyvédekre is, mert nem köti az ügyvédeket csak a jogi érvekhez, hanem általános okok keretei között is szabad mozgást biztosít számunkra. Ez pedig az egyéni szabadság alapjainak megerősödését jelenti. De egyben jelenti a közszabadságok alátámasztását is. Végezetül még csak azt említem fel, hogy az állambiztonság védelmére szerkesztett Marzescu- és Mironescu-féle törvényeket az új kódex hatályon kívül helyezi s ezekről az igazságokról szóló fejezetében rendelkezik.

Dr. Giurgiu János

Select Muzgó

Mai kezdettel:

Blood kapitány

(Halálfejes lobogó)

Izgalmas kalandokkal teli film, mely első jelenetétől utolsóig lekötö a néző figyelmét. Rendezte: KERTÉSZ MIHALY RAFAEL SABATINI regénye nyomán. Főszerepekben:

Errol Flynn és Olivia de Havilland

(Szentivánéji álom főszereplője.)

Valóságos vérfürdő volt Krakkóban a sztrájkoló munkások és a karhatalom összetűzése során

Nyolc halottja és ötven súlyos sebesültje van az összetűzésnek

Varsó, március 24. (Rador.) A krakkói munkások tegnap általános sztrájkot proklamáltak tiltakozásul a szombati incidens miatt, amikor a kaucukgyár 300 munkását a rendőrség eltávolította a gyár területéről. A tiltakozó gyűlés után tegnap több ezer sztrájkoló a prefektúra elé vonult, amit fegyveres rendőrség őrzött. A karhatalom sortűzet adott le, amelynek több áldozata van. A sztrájkoló több vil-

lamoskocsit felborítottak, számos üzlet összetörték. A rendőrség kordont igyekezett vonni, de a sztrájkoló közáporral felelt. Erre a háztetőkről gépfegyverrel lőttek a munkások közé, akik közül nyolc meghalt, 50 többé-kevésbé súlyosan megsebesült. A rendőrség 10 letartóztatást eszközölt. Az incidensekről beszámoló lapokat elkobozták. A rend helyreállt.

Elhangzott az első védőbeszéd Constantinescu-lasi bűnperében

A vádlottak elítélése a fasizmus igazolását és a romániai népkarokat megbélyegzését jelentené — mondotta védőbeszédében Patrascanu

Chisineu, március 24. (Az Uj Kelet tud.) Az antifaszista per tegnapi tárgyalásán fejezte be 12 óras védőbeszédét a királyi ügyész, aki beszédének végén tízévi fegyházra kért Constantinescu Jasi fejére. Utána Patrascanu dr. védőügyvéd tartotta meg nagyszabású védőbeszédét, melyben bevezetőül megállapította, hogy ebben a perben érdekes ideológiai viták folytak ugyan, de tárgyi bizonyítékok egyetlen egyet sem sikerült a vádnak felhoznia. A vádiratban kevés nyoma van a pozitívumoknak, sőt, a 16 napig tartó tárgyalás

folyamán sem merült fel egyetlen bizonyíték sem. A védelem joggal a vádbeszédre várt, hogy abban talán látni fogja az adatokat és dokumentumokat, amelyekre a vád épületét emelték. A 12 óras védőbeszéd azonban önálló töprengéseken kívül semmi egyebet nem hozott.

Tratenboim és a vádlottak
Ezután részletezi Patrascanu, hogy mire épült a vád. Felolvasta többek között az antifaszista ligának egy Tratenboim nevű kommunistaéhoz intézett levelét, akit a chisineui hadbíróóság elítélt. Ugyanakkor

megállapította azt is a királyi ügyész, hogy Tratenboim lakásán szekér-számra találtak kommunista iratokat. A királyi ügyész ezután részletesen ismerteti a Tratenboim ügyet és ezzel igyekezett egy egészen különálló és már bírói ítélettel lezárt ügyvel befolyásolni a jelenlegi pert. A kettő között pedig semmiféle összefüggés nincs.

Azt is mondotta a királyi ügyész, hogy a kommunista sajtó védelmébe vette Constantinescu Jasi. Nyilvánvaló tehát, hogy kommunista. Ugyanakkor azonban a védelem ezer tiltakozást tud felmutatni olyan emberek részéről, akiknek semmi közük a kommunizmushoz, a polgári lapoknak százaiból tud idézni, amelyek védelmükbe vették a fővádlottat. Volt a vádbeszédnek még egy érdekes pontja. Constantinescu Jasi-nak, mint ahogy számos más intellektuálnak is, rendszeresen küldték a Korrespondences Balcaniques című párizsi lapot, amelynek egyik száma Beszarabiáról írt cikket. A vád egyszerűen kijelenti, hogy ez a cikk Brasoveanu álnév alatt Constantinescu Jasi-tól származik. A vád építményének azonban a tetje az volt, amikor a királyi ügyész nagy páthosszal lelkiismeretére hivatkozva kijelentette, hogy a romániai kommunista párt vezére Constantinescu Jasi volt.

Ezek a „vád bizonyítékai” — mondotta többek között Patrascanu, aki ezután részletesen foglalkozott úgy Constantinescu Jasi személyével, mint a fasiszta propagandával, melynek természetes reakciója volt az antifaszista mozgalom. Törvényes-e az antifaszizmus, vagy sem? Rámutat a fasiszta veszedelemre, mely diktatórikus törekvések formájában egyre erőteljesebben nyilvánkozik meg. A volt miniszterelnök meggyilkolásától kezdve, amit a királyi ügyész ur már elfelejtteni látszott, egyre jobban szaporodtak a fasiszta bandák, míg a mai nagy pártalakulatokhoz vezettek el. A királyi ügyész tagadta, hogy Romániában fasiszta veszedelem volna. Erre érvelt Patrascanu felolvassa Beza volt légionárius levelét, aki mint ismeretes, a független szocialista pártba lépett át. Ebben a levélben Beza leleplezi a vasgárda ténykedését és megállapítja, hogy emberölésért huszezer lejt adtak a merénylőknek. A külpolitikai kérdésekkel is foglalkozik és megállapítja, hogy a romániai hitlerizmus Németország revizionista törekvéseinek szószólója éppen az ország területén. Majd a diktatura lehetőségeiről beszélt, amely a román civilizáció teljes megsemmisítését jelentené. A vasgárdának van egy indulója, amely Stefan cel Mare, Moldova nagy fejedelmét énekl meg, de van egy másik is, amely Codreanu kiválóságának van szentelve és amely gyilkosságra uszít. Nem Stefan cel Mare gondolata húzódik meg a faszizmus mögött, hanem a Hitler Adolfé.

Végül hangsúlyozza a védőügyvéd, hogy Constantinescu Jasi elítélése az antifaszizmus elítélését és a faszizmus igazolását jelentené. Az ország népe a legutóbbi választásokon is megmutatta, hogy antifaszista és hogy nem kér a fasiszta diktatúrától. Ma, amikor a nemzeti parasztpárttól a szocialdemokrata pártig szélesedik ki az antifaszista érzelmű pártok frontja, a népkarant elleni merényletet jelentené Constantinescu Jasi elítélése. Végül a vádlottak felmentését kérte Patrascanu.

— Elkészült a vádirat Ciuley mérnök perében. Bucurestiből jelentik: Treinescu vizsgálóbíró aláírta a vádiratot Liviu Ciuley mérnök ellen, akit Tita Cristescu meggyilkolásával vádolnak. Ciuley védői azonnal a vádtanács-hoz fordultak, kérve védenük szabadlábra helyezését, mert szerintük a vád főleg feltételeken alapszik.

ROMÁN OPERA!

Bérletszűnőben

Florica Cristoforeanu

a milánói „SCALA” tagjának fellépésével:

III. 27 CARMEN

IV. Pillangó kisasszony

A felhőkarcoló-építész önvallomása...

A felhőkarcoló megváltoztatja lakói karakterét

Newyork, március 24. A felhőkarcoló-építész nagyon magas, szélesvállú, csontkeretes szemüvegű, szőke férfinak képzeltem el, akinek az arcára olyan, mint a borotva pengéje. Tárnyalagos, szárazmodoru, kemény ember, gondoltam. Az ember persze minden foglalkozáshoz odaképez egy típust. A villamoson néha látni olyan biztatón nyugodt és jóindulatúan mosolygós szemű, határozott urakat, akikről csak azt lehet feltételezni, hogy háziorvosok. Így festettem meg magamnak a felhőkarcoló-építész típusát s nagyon kiábrándultam, amikor megismertem Robert Ogden amerikai felhőkarcoló-építést, aki alacsony, rózsásarcu, ősz, kedves, meglehetősen hangy ember. Finom francia vendéglő tulajdonosának, vagy színházi kosztümtervezőnek néztem volna, de számításba jöhetett volna esetleg egy drága Fifth Avenuei illatszerüzlet, amelynek főnöke személyesen permetezi be a szép ifjú hölgyeket.

Nos, hiába, Robert Ogden ilyen és mégis ő építi a felhőkarcolókat. Látszik, hogy sok mindenről szívesen beszélgetne most velem, európai irodalomról, jó borokról, a napugárban feléledő korzó előnyeiről, csak éppenséggel felhőkarcolóépítkezésről nem. Dehát arról beszélt:

— Nyilván tudja, hogy a felhőkarcoló megszületéséért állandóan a Manhattan szigetét teszik felelőssé. Manhattan Newyork szíve, ide zsufolódik össze a roppant város egész léktétele. Egy elmélet szerint azért születtek meg a felhőkarcolók, mert vízszintesen nem lehetett terjeszkedni, tehát terjeszkedtek függőlegesen. Ez az elgondolás nem felel meg teljesen a valóságnak. A felhőkarcolóépítést szülőatyja (vagy szülőanyja, ha úgy tetszik) az az amerikai igyekezet volt, hogy mindig nagyobbat termeljünk, mert hiszen a nagyobb egyben jobb is. Bigger and better volt a jelszó, nagyobbat és jobbat. Mindenesetre megszületett az első felhőkarcoló, amely még nem volt az, mert egy európai módszerrel épített nyolc-, vagy tízeleteres épület nem felhőkarcoló. Akkor sem volna az, ha esetleg huszonkét emelet magas lenne, habár az európai módszerrel lehetetlen. Egészen a felhőkarcoló korig az ember mindig követ, téglával, alapfalakkal épített. Az amerikai építészek tanulták meg azt, miképpen lehet az acélvázra nemcsak padlókat, és mennyezeteket és közébeső falakat, hanem lépcsőházakat, külső falakat is függeszteni. Az acélváz készült el legelőször. Newyorkban egyszerűbb az ügy, mert a Manhattan voltaképpen egyetlen nagy szikla, amelyet csak kevés föld fed, úgyhogy tiz-tizenöt, vagy negyven méter mélységben már szikla van, arra lehet állítani az acélvázat. Más városokban, ahol a földrajzi viszonyok nem is tennék szükségessé a felhőkarcolókat és ahol a sziklalap adottsága sincs meg, szintén készült felhőkarcoló, itt azonban hatalmas betonágyra alapozták az óriási épület acélvázat.

— Szürkébb, egyhangúbb és fáradtságosabb munkát nehéz elképzelni, egy felhőkarcoló teljes technikai tervezetének elkészítésénél. Az egész tiszta matematika. Képzeld el, miképpen, milyen pontossággal kell kiszámítani egy százemeletes épületorvász sulyviszonyait, hogy semmi baj ne történjen. Az Empire State Building acélváza végeredményben 104 emelet padlóját, mennyezetét, falait, márványberakásait, faburkolatait, lakóit, berendezéseit bírja el. Egészen különleges természeti tűneményekkel vagyunk kénytelenek számolni. A felhőkarcoló a nagy szélben liheg. Hasonlóan az Eiffel-toronyhoz, észrevehető mozgást végez a teteje. Acélvázára a hőtérhatások észrevehetően befolyásolják a munkát. Az egész acélváz összeillesztésénél — egy newyorki felhőkarcoló esetében — számolni kell a végtelenül hideg newyorki telekkel és a hihetetlen forrósággal. A hosszú acélváz részén igen komoly méreteltelváltozások lehetnek megfigyelni.

— Igen érdekes azonban, hogy a felhőkarcoló maga is megváltoztatja a környezetét. Híres ebből a szempontból a Flatiron Building, amely mellett a járdán állandóan forgószél van. A nők, kivált nyáron, vagy átmennek a tulsó oldalra, vagy erősen lefogják a szoknyájukat, mert a felhőkarcoló által kel-

tett pajkos szelek mindent felbillentenek. Ezért a forgószélért a Flatiron Building "oldalrovatkái a felelősek. Manhattan felett különben egészen furcsa levegőáramlások vannak. A felhőkarcolók ugyebár bizonyos magasság után karcusodnak s tetejük rendszerint egytized akkora, mint az alapjuk. Ez a „spirális“ jelleg okozza a furcsa széláramlásokat. Ezt a tűneményt nagy ünnepekkor lehet jól megfigyelni. Amikor Lindbergh hazaérkezett óceánrepülése után, az egész város az ablakban volt s minden ablakból papírszeleteket zúdítottak le az uccára. A papírszeleteknek csak egy része esett le, a többi hosszú ideig

fént kergetőzött a levegőben a felhőkarcolók csucsai körül.

— Mi a véleménye a liftsztrájkokról?

— Semmi. A liftsziúknak nyilván igazuk van s a lakók és irodabérlők joggal méltatlankodhatnak a sok gyaloglás miatt. Különböző ezek nem is „lifttek“ európai értelemben, inkább vertikális expresszek és személyvonatok. Hiszen van olyan lift, amely csak minden 10-ik emeleten áll meg. Ez a expressz. Kezelésük külön tudomány. Így helyesebben nem „liftes sztrájk“ van Newyorkban, hanem a függőleges vonatok mozdonyvezetői sztrájkolnak.

— Valamit a saját műveiről...

— Műveim? Felhőkarcolókat építetek, természetesen nem egyedül, ami pedig a művet illeti, a felhőkarcoló még igazán távol van a művészetektől. Tudom, hogy az európaiak sok művészt vélnék felfedezni felhőkarcolóinkban, de mi, akik tudjuk, hogy a felhőkarcolóinkban milyen művészi lehetőségek vannak, egyáltalán nem dicsekszünk.

Erec Israeli az egész zsidó népnek kell építenie!!
Csallakozzék az országépítőkhöz!
Váltsa meg a Sékelt!!!

KÖZGAZTASÁG

Április 15-ével életbe lépteti a kormány a vámárak kötelező biztosítását

A romániai nagyobb biztosító intézetek évekként elzárva javaslatot tettek a kormányra arra nézve, hogy a vámhivatalok kezelésében lévő importárak kötelező biztosítását a magánbiztosító intézetek bevonásával valósítsák meg. A javaslat rámutatott arra, hogy a kincstár szokatlanul nagy rizikót vállal akkor, amikor a vámhivataloknál fekvő árukat biztosítás nélkül hagyja és ez a helyzet már igen nagy károkat is okozott az államnak. A biztosító intézetek ajánlata arra is kiterjedt, hogy a vámárak kötelező biztosításának bevezetése esetén a biztosítási díjakat az egyes vámhivatalok fogják a felektől beszédni, adminisztrálni és a biztosító intézeteknek befizetni. Azt említenünk sem kell, hogy a biztosítás költségei száz százalékban az importőrök terhelik.

A pénzügyminisztériumban éveken keresztül a biztosítók beadványa, anélkül, hogy arra konkrét választ kaptak volna. Az utóbbi időben élénk sajtókampány indult meg a bucaresti lapokban az ajánlat napirendre vétele érdekében, ami már előre jelezte, hogy a biztosítóintézetek döntést akarnak kiprovokálni a nagyszabású

üzleti ajánlat ügyében.

Nem tudjuk egyelőre, hogy mi lett a javaslat tényleges sorsa, csak arról értesülünk, hogy a pénzügyminisztérium már hivatalosan értesítette a vámhivatalokat a vámárak kötelező biztosításának bevezetéséről. A miniszteri körrendelet szerint a vámhivatalok kötelesek a vámraktárakban fekvő áruk értékét naponként bejelenteni a tűzbiztosítás megejtése végett. Biztosítás alá esik minden olyan vámfelügyelet alatt fekvő áru, amely a vámraktárakban, a vasúti raktárakban, vagy a rámpákon van elhelyezve. A szállítási vállalatoknak kötelezővé teszik, hogy a gyűjtővagonok részletezési kimutatásában (lista specficativa) tüntessék fel az áruk értékét is. A külföldi szállítási vállalatokat bel- földi levelezőik kötelesek értesíteni, hogy április 15-től kezdődően minden külföldről érkező küldemény értékét lebeszámítva a szállítási okmányokon tüntessék fel. Ezen feltüntetett érték nem szolgál alapjául a 12 százalékos ad valorem vámilleték kiszámításának, hanem csupán a biztosítási illeték kiszámításához használják fel.

nyert, hogy ezek a könnyebb amerikai gyártmányok a romániai utakon sokkal jobban megfelelnek rendeltetésüknek, mint a nehéz angol gépek.

A kontingentálási legfőbb bizottság, amely egy hét óta permanensen együtt ül s főként elvi kérdéseket igyekszik tisztázni, a második negyedévre esedékes kvóták kiadását csak a cégenként eddig kialakult kvóták szigorú átvizsgálása után fogja megkezdeni. A szabályos bizottsági határozatok nélkül felduzzadt kvóták lecsökkentésétől remélni elerni, hogy a második negyedévben legalább az első negyedévi kvótának megfelelő kvótamennyiséget tud kiadni, másodsor, hogy kiadhatja az új gyáraknak elvben aprobált új kvótákat, valamint a régi gyáraknak indokolt kérések alapján felemelt kvótáriszékét. Ezeket u. i. a bizottság az elmúlt hetekben megszavazta ugyan, de kiadni a BNR ellenállása folytán a legtöbb esetben már nem tudta. Az ilyen kvótátöbbletek miatt a BNR és a kontingentálási hivatal között kialakult

differenciákban magyarázható az is, hogy a BNR tíz nappal ezelőtt újból beszűkítette a Németországból engedélyezett többletkvóták, illetve hogy f. hó 21-vel beszűkítette az Ausztriából engedélyezett összes behozatali kvóták transzfervizummal való ellátását. Információink szerint ez a lehetőleg állapot a napokban már megszűnik, minthogy időközben a kontingentálási hivatal a megkifogásolt többletkvóta-engedélyeket áttette a második negyedévi programba. A kontingentálási hivatal határozatai közül megemlítjük még azt, amely szerint a jövőben a revízió után véglegesnek elismert kvóták keretében mozgó kérések a bizottsághoz fel sem mennek, hanem azok a hivatal által automatikusan intéztetnek el, továbbá, hogy a f. hó 14-e után beérkezett első negyedévre vonatkozó kéréseket csak abban az esetben veszik érdemleges tárgyalás alá, ha az első negyedévi kvóta keretéből meg nem adott import-kvótát reklamálnak. Egyébként ezeket a kéréseket a hivatal automatikusan elutasítja. A második negyedévre szóló kvótákérések beadási ideje április hó 1-vel kezdődik.

A Consum új száma részletesen ismerteti az 1936. évi állami költségvetést, amelyvel kapcsolatban megállapítja, hogy: Az ipar és kereskedelem terheinek növelésével egyensúlyozza ki az új költségvetést a pénzügyminiszter. A hét legaktuálisabb gazdasági eseményeiről a következő főbb cikkekben számol be a Consum: Kétféle milliárd lejt meghaladó rendeltést várhat a jövő költségvetési évben az ipar a vasutól. A német műselyemgyárak monopolizálják a román piacot. A Legfőbb Banktanács magának akarja fenntartani a bankok kihelyezési kamatlábjának maximálását. A tökélyhiány miatt nem valósíthaták meg eddig új hitelnyújtási programjukat a jelzálogintézetek. A bankjegyek törvényes ércfedezetétől ezentúl csak szinarany szolgál. A Legfőbb Kontingentálási Bizottság nem fogad el több behozatali kérést ez év első negyedére. A bankok nem kötelesek kivonni a forgalomból a banktörvény kihirdetése előtt kibocsátott, bemutatásra szóló betéti könyvecskéket. Utasításokat adott ki a pénzügyminisztérium a külföldi vállalatok romániai képviselőinek megadóztatására. Fizetésképtelenségek. Új cégek és cégváltások. Közszállítások és árfejtések.

15 millió lejt összegben kötvényeket bocsát ki a Minele Sorecani. Minele Sorecani S. A. Bucuresti, amely tudvalevőleg Erdélyi Szénbánya Rt. elnevezéssel Cluj székhellyel működött, régebbi tartozásainak rendezésére 15 millió lejt összegben 3 százalékkal kamatozó kötvényeket bocsát ki. A kötvényeket névértéken bocsátják ki és 20 éven belül amortizálják őket.

A Banca Nationala április elsején megszünteti a márka szabadforgalmát. A márka legutóbbi bucaresti jegyzése 38 lej. A márka feltűnő értékleomoroszolódását az okozza, hogy a Németországgal folyó külkereskedelmi tárgyalások eredménytelensége és a Németország felé irányuló exportunk visszaesése miatt a Banca Nationala április elsejével a márka szabad forgalmát be akarja szüntetni, úgyhogy az addig nem értékesített szabad márkák a jegybanknak lesznek beszolgáltatandók.

TÖRVÉNY KÉSZÜL, AMELY RENDKÍVÜLI HATALMAT AD A KORMÁNYNAK GAZDASÁGI TEREN?

Bucuresti, március 24. A Prezentul című lap szerint a kormány törvényjavaslatot készített, amely a parlamenti szünet idejére teljes hatalmat fog biztosítani számára gazdasági és pénzügyi téren. E hirt hivatalos körök nem erősítették meg.

Építészek, mérnökök nélkülözhetetlen kézikönyve. Az építőipar teljes, tökéletes encyklopédiája, 2 kötet, 2300 oldal, 800 ábrával, több száz táblázat.

Dr. MÖLLER KAROLY:

Építési zsebkönyv!

A két kötet ára 1452 lej Lepagenál, Cluj. Vidékre azonnal szállítjuk, utánvételt, portó felszámítása nélkül. — Kérjen teljes műszaki jegyzékét.

ÉRDEKES AZ ÜZLETI LEHETŐSÉGEK ÉRDEKESÉN AZ ÚJ NYELVBEN

Mih

Optimista hangulát gondítani a párt

Bucuresti, március 24. Mihail Luchian, a német, az uralkodó kihallgatáson fogadóraig tartott. Mihail Luchian, a német, az uralkodó kihallgatáson fogadóraig tartott. Mihail Luchian, a német, az uralkodó kihallgatáson fogadóraig tartott. Mihail Luchian, a német, az uralkodó kihallgatáson fogadóraig tartott.

Jelentést fogadtaknak. Kihallgatása után tartott Lupu poci Mihályal. A ta a hangulat. A C

A Jewish a néme kite

A bevándorlók sorban a 35

London, március 24. zsidók tervszerűen ki országokba való ávezése ügyében továbbra is Londonban a angliai zsidóság vezetői German Jewry, akció központi tanácsa névze nem történt. Egyenlőre a Council kelt meg Sir Herbert alatt. Az angliai s Bearsted lord, dr. V wish Agency és a elnöke, Sir Osmond smid, az ICA elnök angliai szekció, mi let, megkezdte határozott összegyűjtésére te máris biztosított a szállítására és különben váb folynak a tárg nyezők között. A v a központi nagytanfenn.

A Council for C szekciója tárgyalásokat, amelyeket a lentine Londonban terjesztett elő évmetországi zsidó P dorlására és letelep man vezetése alatt egyfelől azokra az akik tőkével rendelkeznek, másfelől az ezer olyan egyénre akik, vagy egyáltalán szén kis összegben Utóbbiak letelepítésével vihető csak ke tervekett első fokor wish Agency és a Jewry képviselőinek, ja, végleges határo nem hoztak.

A Zsidó Távirati ről nyert információt a Jewish Agency től mindenekelőtt elemek kivándorlás sági felkarolni. Ezek sági területein fog vándorlóknak a v sőt el kell hártani. Az új bevándorlók meglévő kolóniákon utóbbi években úgy hogy ezek a kolóniák fogadni új bevándorlók anyagi eszközök segítségével ezt a beföld 1500 fiatalembert

Mihalache királyi kihallgatása után

Optimista hangulat a nemzeti parasztpártban. Maniu nem kíván akadályokat gördíteni a párt kormányzásának útjába. A végrehajtóbizottsági ülésen fog beszámolni Mihalache az audienciáról

Bucuresti, március 24. (Az Uj Kelet tud.) Mihalachet, a nemzeti parasztpárt elnökét, az uralkodó hétfőn délután 5 órakor kihallgatáson fogadta. Az audiencia másfél óráig tartott. Amikor elhagyta a királyi palotát, Mihalache nem akart nyilatkozni, de megelégedésének adott kifejezést, hogy ilyen hosszú kihallgatáson fogadta a király és teljes expozé tarthatott a helyzetéről. Az újságírók kérdésére, hogy mik a legközelebbi szándékai, Mihalache a következőket mondta:

— Jelentést fogok tenni az arra jogosultaknak.

Kihallgatása után Mihalache megbeszélést tartott Lupuval, Medgearuval és Popovici Mihállyal. A párt körében optimista a hangulat. A Curentul szerint a párt-

ban döntőjellegűnek tekintik a királyi kihallgatást, de nagy jelentősége lesz a központi végrehajtóbizottság határozatainak is. Kedden délelőtt a parlamenti tanács összeült. Az ülésen Mihalache elnökölt és közölte, hogy királyi audienciája lefolyásáról a központi végrehajtóbizottság e heti ülésén fog beszámolni. A parlamenti tanács ezután úgy döntött, hogy a költségvetési vitában a párt főszónokai: Medgearu, Ghelmegeanu és Mihacescu legyenek.

A hét végén a fővárosba várják Maniu Gyulát, aki kijelentette Mihalachenak, hogy nem kíván nehézségeket gördíteni a párt útjába. Mihalacheval való megbeszélése után Maniu a párt végrehajtóbizottsági ülésén beszédet fog tartani.

A Jewish Agency nagyszabású tervezete a németországi zsidók Palesztinába való kitelepítésére és átrétegződésére

A bevándorlók többségét a mezőgazdaságba foglák összpontosítani. Elsősorban a 35 éven aluli elemek kerülnek számításba a kolonizációnál

London, március 24. A németországi zsidók tervszerű kivándorlásának és más országokba való áttelepítésének megszervezése ügyében tovább folynak a tárgyalások Londonban a Jewish Agency és az angolai zsidóság vezetői között. A Council for German Jewry, a nagyszabású mentőakció központi tanácsának összetételére nézve nem történt még végleges döntés. Egyelőre a Council angolai osztálya alkut meg Sir Herbert Samuel elnöklete alatt. Az angolai szekció tagjai továbbá: Bearsted lord, dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke, Sir Osmond Elim d'Avigdor Goldsmid, az ICA elnöke és Simon Marke. Az angolai szekció, mint jelentette az Uj Kelet, megkezdte hatalmas akciója: egymillió tonnt összegyűjtésére, mely összegnek a fele máris biztosítva van. Az akció kiszélesítése és különböző tervek ügyében tovább folynak a tárgyalások az illetékes ténnyezők között. A végleges határozatokat a központi nagytanács részére tartják fenn.

A Council for German Jewry angolai szekciója tárgyalás alá vette azokat a terveket, amelyeket a Jewish Agency for Palestine Londonban tartózkodó delegációja terjesztett elő évenként 12-15 ezer németországi zsidó Palesztinába való kivándorlására és letelepítésére nézve. A Weizmann vezetés alatt álló delegáció tervei egyfelől azokra az egyénekre terjednek ki, akik tőkével rendelkeznek, másfelől 7-8 ezer olyan egyén letelepítésére évenként, akik, vagy egyáltalán nem, vagy csak egészen kis összegben rendelkeznek tőkével. Utóbbiak letelepítése közpénzek segítségével vihető csak keresztül. A szóbanforgó terveket első fokozaton megvitatta már a Jewish Agency és a Council for German Jewry képviselőinek együttes konferenciája, végleges határozatokat azonban még nem hoztak.

A Zsidó Távirati Iroda autentikus helyről nyert információi arról szólnak, hogy a Jewish Agency tervei szerint közpénzekből mindenekelőtt és főleg 35 éven aluli elemek kivándorlását és kolonizálását fogják felkarolni. Ezeket a sikság mezőgazdasági területein fogják letelepíteni. A bevándorlóknak a városokba való tömörülését el kell háritania a telepítési akciónak. Az új bevándorlóknak egy részét a már meglévő kolóniákon fogják elhelyezni. Az utóbbi években ugyanis bebizonyosodott, hogy ezek a kolóniák magukba tudnak fogadni új bevándorlókat és megfelelő anyagi eszközök segítségével ki lehet még bővíteni ezt a befogadóképességet. 1000-1500 fiatalembert magában Palesztinában

kell kiképezni új foglalkozásokra és pedig legnagyobb részüket a mezőgazdaságban, a többi, amennyiben ez szükségesnek bizonyul, a kézműiparban.

A tervezet további részletei azon közeposztálytelepéseknek hitellel való ellátásáról szólnak, akik rendelkeznek bizonyos tőkével, de az nem elegendő letelepítésükhöz. Ezután a szociális jóléti feladatokat ismerteti és az akadémikusok elhelyezésére tesz javaslatokat az Agency tervezete.

A németországi zsidóság vezetői arra a kétezer zsidó fiatalemberre hívta fel a Council for German Jewry figyelmét, akik már Németországban elvégezték a szakmai átrétegződést és csak a kivándorlásra várnak. Ezen ifjúság kérdésének megoldása már csak azért is sürög, mert azokra a helyekre, amelyeket a kiképző táborkokban elfoglalnak, új kiképzésre szoruló fiatalok várnak Németországban.

A Jewish Agency Londonban tartózkodó delegációjának, mely ezeket a terveket képviseli, a következők a tagjai: dr. Weizmann Chaim, az Agency elnöke, Eliezer Kaplan az exekutív tagja és az Agency kincstárnoka, S. Hoofien az Anglo Palestine Bank vezérigazgatója, dr. Georg Landauer és dr. Martin Rosenblüth a német zsidók palesztinai letelepítése központi irodájának vezetői, prof. L. B. Namier és dr. L. Pinner a Hitachduth Olej Germaina képviselője.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. J. Timisoara. Verse még nem üti meg a kívánt mértéket. Próbálkozzék simább, zökkenésménes rímekkel. Második kérdésére: címeiket — sajnós — nem ajánlhatunk.

— Széder-esték a kongresszusi hitközségnek. A cluji kongresszusi hitközség elhatározta, hogy azoknak a tanuló ifjaknak és ama felnőttek számára, akiknek nincs módjukban otthon ünnepelni a széder-estét, április 6-án és 7-én este széder-vacsorát rendez. Akik ezen a rendezvényen és vacsorán részt kívánnak venni, e hó 27-ig jelentkezzenek a hitközség irodájában a délelőtti órákban. Telefonszám 4-62.

— A kisantant jegybankjai kormányzóinak értekezlete Belgrádban. Belgrádból jelentik: Vasárnap és hétfőn folytatták a kisantant jegybankjai kormányzóinak értekezletét, amelyen román részről Mitita Constantinescu vesz részt, míg Csehországiát English, Jugoszláviát Radoszlavlevics képviselik.

HAZNÁLJA KI

Ön is azokat az előnyöket, amelyeket a Román Telefonszolgálat azoknak nyújt, akik április 15-ig belépnek az előfizetők sorába!

Ha még nincs otthon telefonja, itt az alkalom, hogy a legkisebb költséggel és a legkedvezőbb feltételek mellett bevezesse.

SPECIALIS ELÖNYÖK
 azok számára, akik a telefonra
MÁRCIUS 1-től ÁPRILIS 15-ig
 előfizetnek

A telefon felszerelése minden külön illeték nélkül és az előfizetési díjnak havonkénti fizetése: ime az előnyök, amelyeket a Román Telefonszolgálat új előfizetőinek felajánl!

Igy tehát egészen szerény összeg fejében, amely egyhavi előfizetési díjnak felel meg, azonnal lehet telefonja lakásán. Hogy mennyire hasznos a telefon, azt csak akkor fogja érezni, ha már lesz telefonja, - ne mulassza el tehát az alkalmat, használja ki Ön is különleges előnyöket és siessen a telefon bevezetésével.

SOC. ANON. ROMÂNĂ DE TELEFOANE

A cluji egyetem orvosi fakultásának diákjai sztrájkot proklamáltak az egyetemi költségvetés le-szállítása miatt

A jobboldali diákok kizárták az orvostanhallgatók egyesületéből azokat a kollégákat, akik Constantinescu-lasi vedelmében emlékiratot irtak alá

Cluj, március 24. (Az Uj Kelet tud.) Az egyetem különböző fakultásainak diák-egyesületei napok óta gyűleseznek a egymásután határozta el, hogy a cluji egyetemi hallgatók általános sztrájkba lépnek, ha a minisztérium nem állítja vissza az elmúlt évi költségvetést. A természettudományi fakultás diákjai emlékeztetesen sürgőnyileg tiltakoztak Tatarescu miniszterelnöknél és Angheliescu közoktatásügyi miniszternél a költségvetési redukciónak miatt és kérték, hogy haladéktalanul állítsák vissza az elmúlt évi költségvetést, mert ellenkező esetben a diákság sztrájkba lép. Szombaton a Petru Maior diákegyesület tartott gyűlést, amelynek alkalmából táviratot küldöttek öfelségének.

Tegnap az orvostanhallgatók egyesülete tartott gyűlést és azonnal sztrájkot proklamáltak. A gyűlés nem a legbékésebb hangulatban folyt le. Állandó zaj és kiabálás közben tárgyalták meg az egyetemi költségvetés leállításának ügyét, ugyanakkor szidalmazó szavakkal illették azokat az orvostanhallgatókat, akik szerintük olyan politikai csoportokhoz csatlakoztak, amelyek méltatlanná teszik őket a diák-egyesületben való tagságra. Elhatározták, hogy ezeket a diákokat azonnal hatállyal kizárják az egyesületből. A kizárt diákok kollégáik kategórikus döntése után elhagyták a termet. Ezzel azonban nem ért véget az incidens. A purifikálók közül töb-

ben a folyósokra is követték a kizárt diákokat és goromba szavak kíséretében alaposan elverték őket. Ezzel az ügygel kapcsolatban a nemzeti parasztpárti egyetemi ifjúság közleményt adott le a Patriában, amelyben megbélyegzik azt az eljárást, ahogyan a nemzeti keresztény párti diákok elbántak demokráta kollégáikkal, mert azok a Constantinescu Jassi perrel kapcsolatban emlékiratot irtak alá és mert többen közülük tanuskodtak a chisineui perben. A cluji diákmozgalmak ezzel még nem fejeződtek be. Stefanescu Goanga egyetemi rektor jelenleg Bucurestiben tartózkodik, ahol az egyetemi költségvetés ügyében tárgyal. Tegnap ez a hír terjedt el a diákság körében, hogy Angheliescu közoktatásügyi miniszter rendkívüli hitelt szavazott meg a lezárt költségvetés helyett. Hivatalos helyről azonban nem erősítették meg ezt a hírt. A napokban érkezik haza Bucurestiből Stefanescu Goanga rektor, aki felvilágosítást tud majd adni a minisztérium döntéséről.

— Jelentkezések a Zs. N. Sz. cluji helyi csoportjának héber kurzusaira. Mint már megírtuk, a Zs. N. Sz. cluji helyi csoportja héber kurzust szervez, melynek vezetője dr. Schmiechen, kitűnő keleti nyelvtudó sikertel megnyerni. A kurzusok iránt a város zsidóságában általános az érdeklődés. Jelentkezni lehet a Boskovics Testvérek cégnél. Telefon 9-10.

SPORT

„Zsidó vagyok!” — mondotta kézfogás helyett német partnernőjének az asztalitenisz világbajnokságon Aarons, a női egyes világbajnoka

CLUJ, márc. 24. (Az Uj Kelet tud.) A pár nap előtt Prágában lezajlott asztalitenisz világbajnokságról, részint magánértesülés, részint saját tudósítás, részint a Zsidó Távirati Iroda tudósításai alapján részletesen beszámoltunk. A Zsidó Távirati Iroda a versenyek befejeztével cikkeket közlött, amelyben megállapítja, hogy az összes számokban a zsidó sportolók imponálóan szerepeltek. A versenyeket kísérő kommentárok közül igen érdekes az a kis epizód, amelyet az ITA tudósítója a női egyes döntőjéről ír.

A női egyes döntőjébe, mint ismeretes, az amerikai Ruth Aarons és a németországi (természetesen nemzsidó) Krebsbach kerültek. Amikor Aarons az utolsó labdát leütötte és mérkőzését, egyben a világbajnokságot megnyerte, német ellenfele, mint ahogyan ez szokás, kezét nyújtva közeledett Aarons felé. Aarons azonban fejét dacosan elfordította és jól hallhatóan a következőket mondotta: — „Ich bin eine Jüdin” — zsidó vagyok!

A jelenetet a teremben levők viharosan megtapsolták.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi programja:

Bucurestiben Juventus—Universitatea. Oradea Crisana—Venus. Clujon Victoria—Ripensia. Timisoaran Kinizsi—NAC. Aradon AMTE—CFR.

Uj helyiségbe költözik a bucaresti labdarugószövetség. Tudósítónk jelenti: Április 23-án a labdarugószövetség elköltözik új kellemes helyiségébe. A labdarugószövetség új címe április 23-tól: Str. Nicolae Goleacu 1.

Április 5-én játsszák a Román Kupa legközelebbi fordulóját. Bucurestiből jelentik: A Román Kupa legközelebbi fordulóját, a nyolcas elődöntőt április 5-én játsszák. A vonatkozó sorsolást a Román Kupa bizottságának március 27-i, pénteki ülésén ejtik meg.

Botránys volt a brasovi Crisana—ACFR mérkőzés, mint azt tudósítónk közli. Nem a Crisana, de az ACFR volt a jobb, amely többet is támadott és több kornert kiaknáztalul hagyott. A második félidő 20. percében a bíró 11-est ítél a Crisana ellen, tiltakozásra azonban ítéletét megváltoztatja és a 16-osról ítél szabadrugást. Emiatt botrány, tumultuózus vita adódik, amely nyolc percig tart. Ezután folytatják a mérkőzést, amelynek eredménye azonban nem változik és marad 1:0 a Crisana javára.

Brasov. Astra—Gloria 11:0 (4:0), BMTE—Locomotiva 5:0 (3:0). Cernaui. Makkabi—Wavel 5:0 (1:0), Viktoria—CFR 2:1 (1:0), Dowbus—Muncitorii 1:1 (0:0).

A bucaresti Juventus együttese Brasovban. Tudósítónk jelenti: Az ACFR együttese szerdán barátságos mérkőzést játszik a bucaresti Juventus-szal. A mérkőzés megtartása iránti tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

A Nemzeti Bajnokság B) küzdelmében, illetve az Északi Liga együtteseit magában foglaló III. alcsoportban vasárnap a követ-

kező mérkőzéseket játsszák: CFR Cluj—CFR Oradea Clujon, Törekvés—Olompia Oradean, Tricolor—KAC Baia-Maren, Victoria—Phönix Carei-Maren.

A magyar Nemzeti Bajnokság állása a vasárnapi forduló után a következő: 1. Hungária 39 ponttal, 2. Újpest 31, 3. Ferencváros 31, 4. Kispest 25, 5. Phöbus 23, 6. III. ker. 19, 7. Booskai 18, 8. Szeged 18, 9. Budafok 18,

10. Soroksár 16, 11. Budai 15, 12. SBTC 10, 13. Törekvés 9, 14. Attila 4 ponttal.

Május 10-én Budapesten olasz-magyar válogatott labdarugómérkőzés lesz. A mérkőzés barátságos jellegű.

Jó a budapesti VAC FC labdarugócsapata. Budapestről jelentik: Budapest, egyben Magyarország egyedül zsidó sportegyesülete, a VAC FC labdarugócsapata a Nemzeti Bajnokság után következő profiligában játszik. A csapat jelenleg a negyedik helyen áll tizenegy résztvevő között 18 lejátszott mérkőzéssel 24 ponttal. Szemléltetésképpen:

1. Nemzeti	20	18	1	1	106:18	37
2. Csepel	19	13	3	3	64:30	29
2. Somogy	19	12	1	6	44:39	25
4. VAC FC	13	10	4	4	40:31	24
5. Alba Regia	20	10	4	6	60:50	24
6. Vasas	18	8	5	5	51:59	21

stb. A VAC helyezése tehát igen jó, minden remény meg van tehát arra, hogy az együttes mai pozícióját nemcsak tartani, de javítani fogja, sőt könnyen másodiknak is végzhet.

Mi van a kiütéses tifusszal?

Ez a borzalmas betegség, amely az utolsó háboru alatt annyi áldozatot szedett, váratlanul újból megjelent. Mi a tennivalónk? Hogyan harcolhatunk külön-külön ezen csapás ellen? Természetesen szigorúan betartott higiénikus életrend által, mint minden fenyegető járvány esetében, de leginkább a szervezet erősítése által. A verszegénység és a túlfeszített munka következtében kimerült test mindenféle betegség számára tápanyaitva áll.

Ne tétovázzunk, hanem már ma kezdjük

az erősítő kurát a híres Tonoglobine Irradié tonikus borral. Kisebb gyermekeknek adunk Tonoglobine szirupot, amely ugyanazokat a szervezeterősítő elemeket tartalmazza. Kicsi és nagy szívesen fogja használni ezt a páratlan tonizáló szert, mivel kitűnő íze is van. Általa megszerezük és növeljük testünkben a vörösvérsejtek számát és legjobban ellenállhatunk a járványos betegségeknek.

Gazdagítsa vérét Tonoglobine Irradié által, mert az igazi gazdagság: az egészség.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, március 25.

Bucuresti. 17.15: Zenekar. 19.15: Szerelemi dalok. 21.10: Rádiózenekar.

Budapest. 9.30: Hírek. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.50: Szalonzene. 16.50: Liszt-ünnep a Hubay palotából. 18.30: Cigányzene. 21.50: Budapesti Hangverseny zenekar. 23.30: Jazz.

Bécs. 19.25: Leoncavallo: Bajazzok, Puccini: Gianni Schicchi, opera. 22.10: Szórakoztató zene.

Belgrád. 20.20: Rádiózenekar.

Brüsszel. 19: Mendelssohn: Skót szimfónia.

Droitwich. 17.45: Szalonzene.

Hilversum. 18.10: Könnnyű zene.

Kalundborg. 20.30: Hangverseny.

Milanó. 20.35: Wagner: Parsifal, opera.

Paris. 18: Szimfónikusok.

Regional. 17.30: Szalonzene.

Strasbourg. 22: Soudau hangverseny.

Varsó. 20: Szalonzene.

Csütörtök, március 26.

Bucuresti. 17: Katonazenekar. 18.15: Kis rádiózenekar. 20.15: A filharmonikusok hang-

versenye. 22.55: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek.

10: Hírek. 13: Szalonzene. 17.30: Cigányzene.

18.50: Sándor Erzsi és Basilides Mária ének-

kettőse. 19.40: „Edesanyám”. Hunyady Sándor

csevegése. 10.15: Szigeti József hegedű-

hangversenyének közvetítése. 22.35: Tán-

lemezek. 23: Az operaház tagjaiból alakult

zenekar.

Bécs. 19.25: Kamarazenekar.

Belgrád. 20: A királyi gárda zenekara.

Brüsszel. 19.15: Chopin, cselló- és zongora-

szonáta. 21: Fuvószene.

Droitwich. 17.10: Szórakoztató zene.

Hilversum. 20.45: Klarinet-szólo.

Kalundborg. 20.10: Szimfónikus hangver-

seny.

Ljubljana. 17.15: Bariton és szopránverseny.

Prága. 17.15: Dalciklus. 20.05: Hangverseny.

Regional. 20.15: Szalonzene.

Riga. 18: Schumann-művek zongorán.

Róma. 20.35: Puccini: Manon Lescaut.

Stockholm. 20: Hangverseny.

Strasbourg. 19: Liszt- és Ravel-lemezek.

Toulouse. 19.35: Exotikus dalok és opera-

áriák. 22.10 Könnnyű zene.

Varsó. 15.50: Szalonzene. 21.45: Szoprán és

basszus dalok.

Zágráb. 17.15: Rádiózenekar.

Sidy Thal

a nagynevű zsidó szubrett megkezdte erdélyi turnéját a

Car-na-val

című revüvel. A társulat külföldi kötelezettségei miatt minden nagyobb erdélyi városban csak egy előadást tarthat, éppen ezért a zsidó közönségnek nem szabad elmulasztani az alkalmat, hogy Sidy Thalt legjobb szerepében láthassa. A Car-na-val hónapokig zsúfolt házak mellett most Bucurestiben és a fővárosi sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeztet meg egy a darabról, mint Sidy Thalt.

A zsidó színtársulat programja a következő:

Oradea	26
Cluj	28
Bistrița	29
Baia-Mare	30
Satu-Mare	31
Dej	1
Tg.-Mures	2

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-utca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kétúton fűszerezett olcsó szobák, elsőrendi konyha.

Uj társashelyiségek!

Központi fűtés. — Hűdég-meleg fűtés. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

A tökéleteség művészetében, az 1936-os évben nagy meglepetései az új

Les Créations „N. H. B.” készítmények.

Mindig újabbat és tökéletesebbet gyártunk az illatszeriparban.

És itt közzé a legújabbak és legkiválóbbak a Les Créations „N. H. B.”

Egyedül forrás Romániában:

N. H. BALHAZAR, str. Belor. 7, BUCURESTI.

APRÓ IRDÍTÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzéslevelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Két szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, belvárosban, május 1-re kiadó. Értekezni a kiadóhivatalban.

Kiadó új házban, Piața Mihai Viteazul 30, tűzlethehelyiségek. Értekezni az udvarban.

Keresünk azonnalra, könyvelésben jártas, perfekt román, magyar tisztviselőt, vagy tisztviselőnt. Ajánlatokat mindkét nyelven kézirással, iskolai végzettség, eddigi működés, életkor, családi állapot és igény megjelöléssel, Farkas, Brasov, Str. Castelului 86.

Villatellék Grigorescu ut végén, a Török-vágásban 150—190 lej négyzetméterenként árban eladó. Értekezni dr Krausz Imre ügyvédnél, Str. Regina Maria 6. 12—2 és 4—7 óra között.

Gyakorított izr. fehérmű vasalónő jutányos áron házhoz ajánlkozik. Str. Regala 5/a, szuterin, a szabónál.

Garzonlakásnak szép szoba, fürdőszobával, azonnalra kiadó. Reg. Maria 34.

Bor, sör és szesz nagyban eladásához keresek sürögősen, jó megjelenésű, jó referenciákkal rendelkező, 35 év körüli, perfekt szakembert, benősülési lehetőséggel. „Biztos jövő” jellegre a kiadóba.

Mérlegképes könyvelő vállalkozó kereskedelmi vagy iparvállalatnál órákonyvelést, érdeklődők címét kérem „Akadémia végzettséggel” jellegre a kiadóba.

Kiadó különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával. Str. Decebal 51.

Tzoor Salom 2 új parcella eladó. Megkereséseket „Azonnal átítható” jelleggel a kiadóhivatal továbbítja.

ארטה כשר

cukrász eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalomokra rendeléseket a legzsebb kivételben jutányosan készít Adler, Str. Gea. Neoulcua 4. (Az ABC-vel szemben).

— Titulescu Prágában befejezése: A Curenal értelmiségiek befejezése meg elegendő tesz Berzsi elnök meghívásánál a két államfő közötti helyzetet a rében.

— Ma szünnap: curestiből jelentik: oltó boldogasszony nem tartanak hivatalban pedig szünnap.

— Pénteken kezdi: gyilkosság per főt: kevert Pintilescu-Botargyalását pénteken meg a cluj-i törvényszék tárgyalására összehívta. A nagy érdeklődés miatt elhatározta, hogy hallgatóság számát gyert váltottak ki, szon.

— Felmentették: tésékben való részvétel törvényszék szekciója reia Augustin és diákok állottak, akik 90 társukkal együtt ellenes diáktüntetés Medrea és Argirea nem vettek részt a rendbontókat és őket. A törvényszék mindkét diákot felnyában. Az ítélet.

— Egyenesen Kremlenizelés holttestét. Venizelos-ellenes tüntetés a kormány elhatározta lamférfiu földi marzák fel a fővárosba szigetere szállítják.

— Egyhónapi foggen megverte a rendtegnap tárgyalta Törvényszék hatósága 1935 december 2-án arcába vágott az akinek ennek követő vére. Török elmondta „Oltenia”, volt „Cedégiónok. December te barátai tartsák felelőségével és barát.

Opera előtt igazolta. Nála csak katonai rendőr nem tartott támadt köztük, majd dulakodtak. Előzőbe cába, de erről nem hogy bekisérték a ték. Több tanut hallották, hogy nem látította a rendőrt. Adotta, hogy részakarta magát, de Majd ő is megerősdesták a rendőrségdek elhangzása utelleni erőszakért büFerencet és ezért e

— A Magyar Deputációja. Kaptuk Magyar Dolgozók Szövetség Jogokat Védehívtunk össze a főszék ellen. Annak törvényes formát tettünk, a helyi megakadályozta a visszaélés ellenes felettes hatóságok hogy a helyi közegekések betartására.

— Hitler autói: berlini Autó Szalazárta be kapuit, avül volt olyan láténelmi kuriózitás deklódést: az egy Hitler öt régi kótási éve 1920 — második egy Ben 1923-i puccs után azután közel 10 éország használt. A években Hitler kécsin utazott egészül. Az egyik össztett meg Hitlerrel mint egymillió kilami valószerűen r

UJ KELET Legújabb hírek

Szovjetország teljes támogatást nyújt Franciaországnak német támadás esetén

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Az Egyesült Államoknak az amerikai béke és a semlegesség védelmére a világ többi államaival egyenlő tengeri és légi haderőt kell tartaniok. A szenátus 611 millió dollárt szavazott meg a hadügyminisztérium részére és 70 millióval felelte a kamara által megszavazott hadügyi hitelt. A javaslatot a szenátus ma éjjeli ülésén szavazta meg 53 szavazattal 12 ellenében.

Moszkva, március 24. (Rador). Molotov a Le Tempsnak intervjút adott, amelyben kijelentette, hogy a Rajna-vidék visszafoglalása még fokozottabb fenyegetést jelent a keleteurópai államok számára és különösen a szovjetek felé.

Abban az esetben, ha Franciaország támadás áldozata lenne, a szovjetek hűségesen eleget tennének a francia-szovjet szerződésben vállalt kötelezettségeiknek, tekintet nélkül Lengyelország magatartására. Egyébként a Lengyelországgal való kapcsolatok kimélyítése kívánatos és lehetséges. Ami a Németországgal való kapcsolatokat illeti, a kormány kész javítani a német-orosz kapcsolatokat.

Vegyen „Aesculap” talp betétet

A „FILT” luxuscipőgyár

cluji főköja Piața Unirii 32. az Aesculapgyár szakemberével e hó 26. 27-én, csütörtökön, pénteken bárkinek fájós beteg lábát díjmentesen megvizsgálattja és azt ingyen tanáccsal ellátja.

A londoni abesszin megbízott a 13-as bizottságnál

London, március 24. (Rador.) Ugy Litvinov, mint Paul Borcour, a mai tanácsülés elhalasztása mellett vannak. Ha az ülést mégis megtartanák, akkor a tanács munkálatait holnap befejeznék és a legközelebbi ülésükre csak májusban kerülne sor.

Madariaga, a 13-as bizottság elnöke és Avenol ma fogadták a Saint-James palotában Wolde Mariam abesszin megbízottat.

Titulescu ma megbeszélést folytatott Boncourral.

Kollektív szankciók Németország ellen?

London, március 24. (Rador.) A News Chronicle szerint minden ok meg van azt hinni, hogy Eden nem fogja felfüggeszteni a szankciókat Róma egyszerű ígérete alapján, hogy az olasz kormány tárgyalásokba kezd. Eden Németország ellen a kollektív szankciós rendszert fogja alkalmaztatni, lemondva egyidejűleg annak alkalmazásáról Olaszországgal szemben.

A Daily Mail azt állítja, hogy a német választást egyetlen mondatba lehet foglalni: fegyverkezési egyenjogúság Németország számára. Ez azt jelenti, hogy Németország nem fog semmit sem elfogadni abból, amit Franciaország hasonló helyzetben nem fogadhatna el.

Az angol sajtó azt állítja, hogy az európai helyzet megoldása három tényezőtől függ: a német választástól, Olaszország magatartásától és az angol nép őszinte érzelmeitől.

A francia kormány eltökélte magatartását az esetleges német ellenjavaslatokkal szemben Londonban bizonyos meglepetéssel fogadták.

Mi történt Mihalache királyi kihallgatásán

BUCURESTI, március 24. A Dreptatea mai száma megcáfolja a különböző verziókat, amelyek Mihalache királyi audienciájával kapcsolatban keltek szárnyra. A nemzeti parasztpárt hivatalosan leszögezi, hogy Mihalache csak ennyit mondott az újságíróknak: örvendék, hogy 1 órás kihallgatáson lehettem az uralkodónál és teljes beszámolót tarthattam a helyzetről.

Lamour ügyvéd nyílt levélben támadja Goga lapját,

mert a lap kommunizistának nevezte őt

Bucuresti, március 24. Philippe Lamour ügyvéd, aki Constantinescu-Iasi professzor védelmének ellátása végett érkezett Párizsból, nyílt levélben tiltakozik a Tara Noastra című lap azon vádjai ellen, amelyek szerint kommunista és szabaddóműves. Lamour rá-

mutat arra is, hogy az antifasiszta nem jelent kommunizistát. Elutasítja azt a vádat is, hogy de Monzie és Pierre Cot kommunisták volna. Csupán a radikálisocialista párt tagjai. A nyílt levél a lehető legkiméletlenebb modorban van megfogalmazva.

Averescu marsall is német orientációt sürget

Bucuresti, március 24. (Az Uj Kelet tud.) Politikai körökben feltűnést keltett Averescu marsallnak az Indreptareban írt cikke, amelyben a marsall más külpolitikai irányt követel, mint a jelenlegi, amelyet Titulescu irányít. A Curentul a cikket kommentálva megállapítja, hogy Averescunak Országország ellen több ízben nyilvánított ellenszenvé abban leli magyarázatát, hogy beszárabiai

eredetű. A világháború alatt, Románia semlegességének idején, Averescu többször is hangoztatta Németország iránti csodálatát, amelynek magyarázata az, hogy a marsallnak imponált a német hadsereg katonai szervezetsége. Averescu németbarátságát fokozta most az a körülmény, hogy Németországnak volt bátorsága helyreállítani hadierjét és ebben bizva új jogokat kicsikarni.

A kisebbségi iparosok tulsulya ellen tiltakozott D. R. Ioanitescu a szenátusban

Gyárfás Elemér a közigazgatási törvény által teremtett sérelmeket tárta fel

Bucuresti, március 24. (Az Uj Kelet tud.) A kamarában Rizescu Branceni a jegyzőkönyvhez szólal fel és megállapítja, hogy Dumitrescu Militararu tegnapi beszéde, mely a textil-kartell drágítását kifogásolta, túlzott volt. Elismeri, hogy a kartell révén is drágult az ár, megállapítja azonban, hogy a kereskedőknek súlyos károkat okoznak a devizarendszer visszaélései és protekciós jogszabásai.

Cosa timisoarai képviselő a londoni interparlamentáris konferencia kereskedelmi konvencióit ismerteti. Radu Lascu gogista a börtönökben uralkodó egészségtelen viszonyok ügyében interpellál és kéri az igazságügyminisztert, hogy tegyen erélyes intézkedéseket a bajok kiküszöbölésére.

Pop Ghija nemzeti paarsztpárti kéri a kormányt, támogassa a jilvölgyi bányász-munkások követeléseit. Megállapítja, hogy a legutóbbi tárgyalások folyamán a bányászokat igazságtalanságok érték.

Hasmass és Bursan liberális, Negus cuzista képviselők a resitai üzemekről szóló törvény ügyében intéznek kérdést a kormányhoz.

Brailiceanu cuzista a szövetségi törvény végrehajtását követeli.

Ezután a napirendre térnek át s nyolc kis törvényjavaslatot fogadnak el. Ezután folytatják a szülészeti törvényjavaslat vitáját.

A szenátusban Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor a jegyzőkönyvhöz szól hozzá. Sajnálatát fejezi ki, hogy nem lehetett jelen a közigazgatási törvényjavaslat szombati vitáján, mert a törvényt meglepetésszerűen szavazták meg. Nem tehetne meg így észrevételeit a törvényjavaslatához és utólagosan kénytelen felszólalni. Kifogásolja a törvényben:

1. hogy a községi tanácsoknak csak azok lehetnek tagjai, akik kifogástalanul beszélnek, írnak és olvasnak románul;

2. hogy a községi tanácsokban csak a hivatalos nyelvet használhatják, a kisebbségi nyelveket nem, viszont ha a kisebbségi nyelveket is használják, ez okául szolgálhat a tanács feloszlásának.

3. A községi tanácsokban kötelező a többségi vallások képviselőinek jelenléte, nem kötelező azonban a kisebbségi egyházak képviselője. Ugyanez a helyzet a kisebbségi iskola képviselőjénél is.

Jelentéktelen felszólalások után az iparos-törvény kerül napirendre, amelyhez D. R. Ioanitescu szólal fel. Megállapítja a volt munkügyi miniszter, hogy az iparágak nagyrésze kisebbségi kezében van. A kormánynak kötelessége az iparos politikát olyan irányban vezetni, hogy a román iparosság elnyerhesse tulsulyát a munkában.

D. R. Ioanitescu beszédében Gyárfás Elemér felszólalásával is foglalkozott és kijelenté, hogy a magyar uralom alatt a községi tanácsokban ugyanaz volt a rendszer, mint amit ma a román törvényjavaslat akar meghonosítani.

Elhalasztják Constantinescu-Iasi perének befejezését?

BUCURESTI, március 24. Hir szerint a chisineui hadbírósg előtt folyó Constantinescu-Iasi perben nehézségek állottak elő és nincs kizárva a főtárgyalás elhalasztása.

Az oradeai törvényszékhez helyezték át dr. Ungár Adolf ügyét

TIMISOARA, március 24. A timisoarai törvényszék második szekciójának Deleanu tanácsa ma foglalkozott dr Ungár Adolf ügyével, akinek vizsgálati fogsága lejárt. A törvényszék harminc nappal meghosszabbította a vizsgálati fogságot. A semmitől egyébként ma érkezett meg egy levél a törvényszékhez, amely a magyar párt és a nemzeti parasztpárt intervenciója alapján dr Ungár ügyét az oradeai törvényszékhez teszi át.

Mégis kegyelmet kap Hauptmann?

Newyork, március 24. (Rador.) Hoffmann kormányzó olyan javaslatot tett Wilentz főügyésznek, nyujtsanak be közösen kegyelmi kérvényt Hauptmann számára, akinek halálbüntetését változtassák át életfogytiglani börtönré.

A kínai kommunisták megsemmisítettek egy kormánypárti hadoszlopot

Peking, március 24. Tíz misszionárius, köztük négy amerikai és hat angol Hung-Tujngban, Shan-Si tartományban el van szigetelve a kínai kommunisták által elfoglalt területen. A hittérítők sorsa ismeretlen. Másik nyolc misszionárius Ping-Jang-Fuban rekedt. Egyébként a kormánypárti csapatok nyolc divíziója érkezett Shan-Si tartományba, hogy a helyőrségeket megerősítse. A kommunisták megsemmisítettek egy kormánypárti hadoszlopot, amelynek mégis sikerült elfoglalni Szuj-Tu-Sen városkát.

Aláírták Rómában az 1934 március 17-iki aláírt egyezményt kiegészítő pótszerződést

Róma, március 24. Tegnap este hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint az olasz-osztrák-magyar tárgyalások befejezésekképp Mussolini, Schuschnigg és Gömbös a Venezia palotában pótszerződést írtak alá, amely kiegészíti az 1934 március 17-én aláírt egyezményt. A szerződés tartalmát ma délután hozzák nyilvánosságra.

Róma, március 24. (Rador.) Az osztrák és magyar vendégek ma újabb megbeszélésre ültek össze a Duceval. Este a delegátusok nagyrésze hazautazik, csupán Schuschnigg és Gömbös maradnak még néhány napig az olasz fővárosban, de hivatalos megbízatás nélkül.

Az amerikai árvízkatasztrófa borzalmas mérlege

Newyork, március 24. (Rador.) Az árvízkatasztrófa mérlege: 507 millió dollár anyagi kár, 429 ezer hajléktalan, 500 ezer munkás dolgozik az újjáépítés munkáján és 171 emberélet az áldozat.

SZIGORU OVINTÉZKEDESEK A KIÜTESES TIFUSZ TERJEDESENEK MEGGATLÁSA ÜGYEBEN

Bucuresti, március 24. A kiütéses tifusz járvány elfojtása érdekében széleskörű intézkedéseket tettek. A jasi egészségügyi felügyelőség például a Prutnál egészségügyi kordont vont, hogy a járványnak Moldovába való átterjedését meggátolja.

CENZURAT

Hitler csar...

Ribbentrop Edennel k...

LONDON, ... a Londonba öss... tak le, Franciaor... get kölcsönzi a... vokáció hire érke... ni a nemzetközi... is Danzig szabad... rendelkezések tel... hadsereg számár... hívást kaptak, ho... vásznak nem enge... kötelesek fizetni... ták engedélyt kap... togatására. A lap... tés, ami valaha... hatatlanok.

A német...

Az Uj Kelet tegnap... jelentette, hogy Ri... bizottja, akkor érke... ségi tanács tegnap... kor Bruce elnök az... lyes intervenciójára... napolta. Ribbentrop... kezett a croydoni... rülvevő újságírók... nyilatkozatot adni... vetségi tanácsülése... szágot Dickhoff ki... tályfőnök és a lond... te.

Ribbentrop, érte... ségi tanács ülése... azonnal Eddenhez... nyujtotta a német... a locarnói javaslo... után arra, hogy t... Németország joge... se nélkül s azt i... hogy Németors... helyreállítása vég... na-vidékre: leszö... országi népszava... nak: egyelőre nem... trét javaslatokat... 31-én, tehát a n... után kimerítő...

Ribbentrop egy... sokkal szolgált E... ország jegyzékében... ne ez az állásfoglal... le, hogy

Németország sem... ja visszavonni cs... de még csak nem... ottani haderőt létsz... esetben, ha Franci... hasonló intézkedések... Ribbentrop egyé... pig az angol főváros... nel újabb tárgyalás... gyalások lezajlása t...